



Caissa

Nieuws

In memoriam
Pim Zonjee

Dossier Tata 2011

- *Het grote Simon-interview:
"Ik ben veel groter dan de kleinste man van de wereld!"*

- *De wrede willekeur van een schaakpartij*

- *Professor Van Hulst 100*

- *Cian O'Mahony:
"Vooralsnog is Julie Andrews aan de winnende hand".*

- *Localisatie van de lullen*

erna competitie • externe competitie • caissanen • toernooien • terzijde
 redactioneel • van de voorzitter • van de secretaris • het team intiem •
 interne partij van de maand • incident in de tent • wie is die schaker?
 odfzaken en bijzaken • in den vreemde • caissa, wie ben je? • feuilleton
 rldwideweb • het ongerijmde • schaakpoëzie • Schaakopgaven • scha
 men • interne competitie • externe competitie • caissanen • toernooie
 e • studie redactioneel • van de voorzitter • van de secretaris • het tea
 em • van de interne • partij van de maand • incident in de tent • wie is
 akker? • Hoofdzaken en bijzaken • in den vreemde • caissa, wie ben je?
 illeton • worldwideweb • het ongerijmde • schaakpoëzie • Schaakop
 aakproblemen • interne competitie • externe competitie • caissanen
 ien • terzijde • studie redactioneel • van de voorzitter • van de secreta
 team intiem • van de interne • partij van de maand • incident in de ter
 ie schaker? • Hoofdzaken en bijzaken • in den vreemde • caissa, wie b
 uilleton • worldwideweb • het ongerijmde • schaakpoëzie • Schaakop
 chaakproblemen • interne competitie • externe competitie • caissanen
 ien • terzijde • studie redactioneel • van de voorzitter • van de secreta
 team intiem • van de interne • partij van de maand • incident in de ter
 ie schaker? • Hoofdzaken en bijzaken • in den vreemde • caissa, wie b
 uilleton • worldwideweb • het ongerijmde • schaakpoëzie • Schaakop

Colofon

CaissaNieuws is het club-
orgaan van schaakvereniging
Caissa, opgericht 1 mei 1951

Redactie:

Eric Coppoolse, Wim Suyder-
houd, Aldo van de Woestijne

Vormgeving:

Angelo Spiler

Kopij:

caissanieuws@gmail.com

Clublokaal:

Multifunctioneel centrum
Coenen-Lydia, Roelof Hart-
plein 2, Amsterdam

Contact:

caissa.amsterdam@gmail.com

Website:

www.caissa-amsterdam.nl



2

Inhoud CN Maart 2011

Redactioneel	3	Tataïsme	27
Van de voorzitter	3	<i>Wim Suyderhoud</i>	
<i>Hugo van Hengel</i>		Twee weken lang een	
Van de secretaris	4	bord voor mijn kop	29
<i>Abe Willemsma</i>		<i>Michael Wunnink</i>	

EXTERNE COMPETITIE

Het eerste	5	Vuurdoop in groep 2	33
<i>Eric Coppoolse</i>		<i>Dennis Breuker</i>	
Het team intiem		Topvorm in Wijk a. Zee	35
Het elfde	9	<i>Enrico Vroombout</i>	
<i>Tony Lith</i>		Deelnemende Caissanen in beeld	36
		Inhaalrace	38
		<i>Hugo van Hengel</i>	

INTERNE COMPETITIE

Van de interne	10	De interne competitie	40
<i>Cas Zwaneveld</i>		<i>Jan van der Pouw</i>	
Partij van de maand	11	Het grote Simon- interview	41
<i>Eric Coppoolse</i>		<i>Eric Coppoolse</i>	

CAISSANEN

Wie is die schaker?	13	Jeugdpartijen van beroemde meesters	
---------------------	----	--	--

Cian O'Mahony

In den vreemde

De wrede willekeur van een schaakpartij	16
--	----

Roel Polak

Hoofdzaken en bijzaken

HOOD	19
------	----

Jaap van Velzen

TERZIJDE

WorldWideWeb	
Gratis schaaksoftware	20

Dennis Breuker

Een foto van een mooie dag

Localisatie van de lullen	21
---------------------------	----

Lesly Gebhard

Feuilleton deel 3	22
-------------------	----

Eric Coppoolse

TOERNOOIEN

Dossier tata 2011	
Tata steel weekend- vierkamp 1A	24

Arno Bezemer

JEUGD

De interne competitie	40
<i>Jan van der Pouw</i>	
Het grote Simon- interview	41
<i>Eric Coppoolse</i>	
Jeugdpartijen van beroemde meesters	
Greco	43
<i>Siep Postma / Eric Coppoolse</i>	

STUDIE

Schaakstudies	12
<i>Aldo van de Woestijne</i>	
Schaakproblemen	15
<i>Angelo Spiler</i>	
Oplossingen	44

EN VERDER ...

Dankwoord	4
<i>Jeanette van Pim</i>	
Schaken op Koninginnedag	18
<i>Angelo Spiler</i>	
Feestvieren inMeervoud!	23
<i>Johan W. van Hulst</i>	

“Heren!

U wordt allen verwacht op het kleine doch grootse wekelijkse toernooi in de Laurierboom, alwaar glorie dan wel een minzaam maar groothartig gedragen lot Uw deel zal zijn. Wij zijn hoe dan ook de bofkonten die aan dit toernooi mogen deelhebben, herken dus geniet dit voorrecht!

Zie U zo.

W.J.M. Z.”

In memoriam. We missen onze clubgenoot en vriend Pim Zonjee, bijvoorbeeld op zondagmiddag in de Laurierboom, waar hij zijn schaakvrienden elke week op deze wijze bijeenriep voor een serie schaakpartijen die wat hem betreft tot in de eeuwigheid mocht voortduren. Dit nummer van CaissaNieuws wordt door de redactie aan hem opgedragen.

Het hebben van gemengde gevoelens is een van de wonderlijkste eigenschappen van de mens. Naast de droefheid die we voelen omdat Pim er niet meer is, zijn we trots en vol vreugde als we terugdenken aan de ontroerende viering van de honderdste verjaardag van Professor Van Hulst in



Redactioneel

Huize Lydia. We laten u in dit nummer een greep zien uit het beeldmateriaal dat ons door de Caissaleden is toegestuurd.

En verder is er weer een overvloed aan prachtige schaakbijdragen van Caissanen in dit nummer te bewonderen. Veel plezier daarmee!

Beste schaakvrienden!

De afgelopen periode is er veel gebeurd bij Caissa. Daarnaast staan er voor de nabije toekomst ook weer nieuwe plannen op stapel. Vanaf deze plaats zal ik een tipje van de sluier oplichten.

In de eerste plaats wil ik stilstaan bij het plotse overlijden van Pim Zonjee. Bij iedereen kwam dit als een volslagen verrassing. Veel Caissanen waren bij de begrafenis aanwezig. Jeroen Hoogenboom en Leo Oomens hebben daar het woord gevoerd en 's avonds op de clubavond heeft Ed Leuw gesproken. We zullen Pim nooit vergeten. In scherp contrast tot deze treurige gebeurtenis staat de viering van de 100^e verjaardag van ons erelid Johan van Hulst. Ik heb hierover gesproken met Johan en hij gaf aan dat het overlijden van Pim toch wel een schaduw werpt op de feestelijkheden rond zijn verjaardag. Toch hebben we er op 8 februari een prachtige avond van gemaakt waarbij Johan uit handen van de redactie het boek in ontvangst heeft genomen. Vanaf deze plaats wil ik alle leden nog hartelijk danken voor de financiële bijdragen die de totstandkoming van het boek mogelijk hebben gemaakt. Het boek is een prachtig cadeau voor Johan. Hulde ook voor Ed, Tony, Jaap en Jeroen die er enorm veel energie in hebben gestoken.



Van de voorzitter

door Hugo van Hengel

Zoals jullie weten bestaat Caissa dit jaar 60 jaar en dat willen we uiteraard gaan vieren. De jubileumcommissie bestaande uit Eric Coppoolse, Rik Sa-

lomon en ikzelf zijn druk bezig met de organisatie. In ieder geval komt er op zaterdag 21 mei een groot evenement in Huize Lydia. Het plan is om dan verschillende activiteiten te organiseren zoals een simultaan, vechten met de beer, gongschaak, condi-chess en misschien zelfs nog een blind-simultaan. En natuurlijk worden er lekkere hapjes en drankjes geregeld. Spoedig zult u daar meer over horen.

Verder is er nog een bijzondere financiële bijdrage gekomen die vooral de mensen van Euwe en voorheen Memo bekend zal voorkomen. In 1985 is Jan van 't Hul overleden en hij heeft indertijd 1000 gulden nagelaten aan Memo ten behoeve van het clubblad. Dit bedrag is sinds 1985 beheerd door Paul Janse, maar nu is door een speciale commissie besloten dat dit geld ten gunste mag komen aan Caissa. Er wordt duidelijk gesteld dat

dit bedrag ten behoeve van het clubblad moet zijn. De redactie van CaissaNieuws zal dit bedrag ongetwijfeld een goede bestemming kunnen geven. Als tegenprestatie zal een gedeelte van de website van Caissa gebruikt worden voor het archief van Memo (vooral oude clubbladen). Op dit moment staan de oude clubbladen nog op de persoonlijke website van Wim Nijenhuis.

In het vorige nummer van CaissaNieuws sprak ik over de grote hoeveelheid spel materiaal die nog in Sporthal De Pijp ligt opgeslagen. Gelukkig hebben we dit materiaal daar nu weg kunnen halen. Jurgen Stigter beschikt over een opslagruimte waar we dit materiaal kunnen opslaan. Verder gaat materiaalcommissaris René binnenkort weer klokken repareren. Assistentie is daarbij van harte welkom! Ik wens u allen veel schaakplezier in de tweede helft van het schaakseizoen!

Van de secretaris



door Abe Willemsma

We hebben een lichte stijging in het ledenaantal. We gaan van 202 leden in november 2010 naar 204 leden in februari 2011. Pim Zonjee is ons helaas ontvallen afgelopen december 2010.

Een hartelijk welkom aan de volgende leden:
Senioren: Rogier van Arkel, Tejo Hagen, Branko Skoric (+3).

Jeugdleden: Robin Bakker (+1).

Voor de volgende leden is het lidmaatschap opgezegd:

Senioren: Pim Zonjee (-1).

Jeugdleden: Claudia Fassil (-1).

In memoriam



Dankwoord

Hierbij wil ik alle mensen bedanken voor de vele blijken van belangstelling. Goed om te weten hoe veel Caissaleden Pim een warm hart toedragen.

Jeanette van Pim

Het eerste

door Eric Coppoolse

Caissa speelt voor het eerst in de lange geschiedenis in de meesterklasse! In de vorige CN zagen we de hoopvolle start van het seizoen. Maar is dit hoop die doet leven of blijkt ze ijdel? Aan de hand van een sleutelpartij uit elke wedstrijd zullen we het meemaken!

De derde wedstrijd

In de derde wedstrijd heeft Caissa bijna weer voor een stunt gezorgd. We mochten ruiken aan een gelijkspel, maar het zat er misschien nooit echt in. Niet geheel typerend is daarom de volgende partij. Rob Witt gaat langs de afgrond maar valt er –in tegenstelling tot het team– net niet in.

Daniel Hausrath (2540) - **Rob Witt** (2236) *Voerendaal - Caissa, 20 november 2010*

Om 9 uur 's morgens vertrokken we met drie auto's naar het dorpje Klimmen in het Limburgse heuvelland om het sterke Voerendaal te bestrijden. Ik had vrijdag vrijgenomen om me op zes titelhouders voor te bereiden die ik op bord 4 zou kunnen treffen. Het werd Daniel Hausrath, geen IGM maar wel de man met de hoogste rating in zijn team. 1.Pf3 Pf6 2.g3 d5 3.Lg2 c6 4.c4 dxc4 5.0-0 Pbd7 6.Dc2 Pb6 7.Pa3 Dd5 8.b3 cxb3 9.axb3 Le6?! 10.Tb1 g6 11.d3 Dd8 12.Pc4 Lg7 13.Pa5 Lc8 14.e4 0-0 15.b4 a6? Om b4-b5 te ver-

hinderen, maar dat getuigt van onbegrip van de stelling. Beter was meteen 15...Pe8 om naar het mooie veld b5 te springen. 16.Lf4 Pe8 17.Pe5 Pd6 18.d4 De8 Misschien wat overdreven voorzichtig. Mijn idee was dat mijn dame niet in staat na eventuele offers op c6 en als wit een toren op de d-lijn zet heb ik mijn dame liever niet op d8. Bovendien wil ik een keer f6 spelen en dan kan de dame mooi naar f7. 19.Tbd1 Pb5 20.h4 f6 De stelling is moeilijk te beoordelen, maar ik was redelijk tevreden. 21.Pec4 Pxc4 22.Dxc4+ Df7 23.Dc5 e6?! Hier mis ik het sterke 23...e5! Bijvoorbeeld 25.Lxe5?! b6! 26.Dxb6 Lxe5 27.Pxc6 Dc7 en zwart staat beter. 24.Tfe1?



Diagram 1

h6? 25.d5?! cxd5 26.exd5 e5 27.d6 [zie diagram 1] 27...Dd7? Een typische fout, zo treffend beschreven door o.a. Rowson in *Chess for Zebras*. De tegenstander heeft iets onverwachts gedaan en je maakt gelijk een fout. Wegens de plotselinge mogelijkheid Ld5 ben je geneigd of de koning of de dame uit die diagonaal te halen. Ik had nog 35 minuten en had me nog eens rustig in de stelling moeten verdiepen. Mogelijk had ik dan wel het droge 27...Rb8 gevonden, gevolgd door Le6 en Tfd8. Zwart kan dan tevreden zijn. 28.Le3 Tb8 29.Pc4 Td8?! 30.Pb6 Df5?! 31.Pd5?! Kh8? 32.Pe7 Dg4 33.f3 De6 34.Pxg6+ Kh7 35.Dc2? Daar hoopte ik op. Wit geeft in één keer een groot deel van zijn voordeel weer weg. 35...Df5! 36.Dxf5 Lxf5 37.Pe7 Le6 38.Lb6 Td7 39.f4 Pxd6! 40.fxe5 fxe5 De witte tijd-nood is voorbij. Zelf had ik nog 10 minuten en ik dacht dat het ongeveer gelijk stond. Tijd voor een rookpauze en een drankje. 41.h5 Ik denk dat Hausrath hier nog op winst speelde. Een echte prof die nog gaat proberen de amateur in het eindspel te pakken. 41...Txe7 42.Txd6 Lg4 43.Le4+ Kh8 Terwijl mijn tegenstander hier lang zat na te denken, hoorde ik dat de



stand 5-4 voor Voerendaal was geworden. Ik zou dus moeten winnen om de match te redden, maar dat is onbegonnen werk in deze stelling. Ik was behoorlijk moe en ik had ook het idee dat ik eerder iets minder stond omdat de witte stukken veel actiever zijn, met name de witte loper op e4. **44.Tc1 Lxh5 45.Le3 Le8?!** Ik had het idee dat ik het me nog wel kon permitteren om spel in de stelling te houden. Niet erg verstandig, als je toch geen concrete winstpoging ziet. **46.Lxh6 Lxh6 47.Txh6+ Kg8 48.Kf2 Tf7+ 49.Ke3 Tg7 50.Ld5+ Lf7 51.Lxf7+ Kxf7 52.Tc7+ Kg8 53.Txg7+ Kxg7 54.Tb6!** Ik schrok me lam. Ook gemist en ik had gelijk het idee dat ik verloren stond. **54...Kf7? 55.Ke4 Ke7?** Hierna is het vrijwel zeker verloren. **56.g4? Kd7? 57.g5 Kc7? 58.Tf6 Th8 59.Kxe5 Th1 60.g6 Tg1 61.Ke6? Kc6 62.Kf7** Hierna is het remise. **62...Kb5 63.g7 Txg7+ 64.Kxg7 Kxb4 65.Tb6+ Kc3 66.Txb7 a5 67.Ta7 Kb4 68.Kf6 a4 69.Ke5 a3 70.Kd4 Kb3 71.Kd3 Kb2 72.Tb7+ Kc1 73.Ta7 Kb2 74.Txa3 Kxa3 1/2-1/2.** Het is toch wel lekker om tegen een 2500-speler zo'n zware partij tot op het bot uit te vechten. Tenminste, als je niet verliest. Alleen jammer dat het team nipt verloren heeft.

■ **De vierde wedstrijd**

Caissa laat zich opnieuw van haar beste kant zien met een dik verdiend gelijkspel tegen Apeldoorn! Mooi, want Caissa staat nu op 3 matchpunten uit 4 wedstrijden en behoudt zo kansen op lijfsbehoud. Maar ook nu is er een lichte kater: we stonden op een zeker moment toch met 4½ - 2½ voor, en later met 5 - 4. Rob verloor uiteindelijk na heldhaftig verzet de laatste partij van de dag. Ivo speelde de volgende prachtige partij.

Sjef Rijnaarts (2265) - Ivo Timmermans (2215) Caissa - Apeldoorn, 11 december 2010

Vorbereiding voor een KNSB-wedstrijd valt soms niet mee. In het ergste geval mag je zes of meer verschillende tegenstanders verwachten, ieder met het eigen openings-systeem. Zo niet bij Apeldoorn. Daar speelt iedereen keurig 1.e4. Mijn voorbereiding bestond er dus vooral uit om oude Spaanse varianten op te poetsen. **1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Bb5 a6 4.La4 Pf6 5.0-0 Pxe4 6.d4 b5 7.Lb3 d5 8.dxe5 Le6 9.Pbd2 Pc5 10.c3 d4 11.Pg5 Dxg5 12.Df3 0-0-0 13.Lxe6+ fxe6 14.Dxc6 Dxe5 15.b4 Dd5 16.Dxd5 exd5 17.bxc5 dxc3 18.Pb3 d4 19.La3 g6 20.Lb4 Lg7 21.a4 d3 [zie diagram 2].** De laatste mode. Voor wie deze variant

nog nooit heeft gezien komt alles misschien spectaculair over, maar feitelijk is het pad tot hiertoe (na 11...Dxg5) tamelijk geforceerd voor beide partijen. Door de jaren heen heb ik deze stelling al een aantal keren gespeeld, waaronder een partij tegen Erik van den Doel in Deisizau, 1999. Die ging verder met 21...Kd7 maar die zet is inmiddels weerlegd door Kasparov. Sjef vertelde na afloop dat hij mijn partij had gezien in de voorbereiding... **22.axb5 d2** Vanaf



hier was ik op mezelf aange-wezen. Ik had in de ochtend-uren nog deze positie op mijn bordje gehad en naar enkele ideeën gekeken, maar helemaal precies wist ik het niet meer. **23.c6 Kb8 24.Tad1** De stelling is in evenwicht, volgens mijn computer. **24...Td5 25.Nc5 a5?** Ziet aantrekkelijk uit maar blijkt fout. **26.Pa6+ Kc8 27.Lxa5 Txb5? 28.Lxc7? 28.Tb1!** was de aangewezen zet. Bijv. **Txb1 29.Txb1 d1D+ 30.Txd1 c2 31.Te1 Td8.** Only move. **32.Pc5!** Door beide spelers overzien tijdens de partij en in de analyse. **32...Lb2 33.Pb3 Kb8 34.g3 Td3 35.Te3 Txe3 36.fxe3**



Diagram 2

c1D+ 37.Pxc1 Lxc1 38.Kf2 +-
Deze variant geeft ook aan hoe complex de variant is. Een onnauwkeurigheid doet de beoordeling van de stelling omslaan! Na de tekstzet heeft zwart voordeel en een eenvoudig plan. **28...Tf8!** Dekt veld f4 zodat de looper naar een minder gunstig veld moet, en kan switchen naar de damevleugel. **29.Lg3 Tf7 30.Tb1 Tff5 31.Pb4 Le5!** Het juiste idee omdat anders de dreiging Rb8 mat in de stelling blijft. **32.Lxe5?** De beslissende fout. **32...Tfxe5 +- 33.Pc2 Tb2! 34.f4? Teb5 35.Pa3** In het geval van 35.Txb2 volgt 35...Txb2 36.Pd4 c2 37.Pxc2 Txc2 -. De dreiging ...Tc1 beslist, wit komt 1 tempo tekort voor de verdediging. **35...Txb1 36.Pxb1 Txb1 0-1**

De vijfde wedstrijd

De wedstrijd tegen het sterke Groningen leverde een forse nederlaag op van 6½ - 3½. Rob vocht wederom op gelijke voet met een sterke tegenstander, een grootmeester zelfs, maar ditmaal was het lot hem minder goed gezind.

Sipke Ernst (2595) -

Rob Witt (2238) *Groningen - Caissa, 8 januari 2011*

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 dxc4 5.a4 e6 6.e4 Lb4 7.Lg5 Lxc3+ 8.bxc3 Da5 9.e5 Pe4 10.Ld2 Dd5 11.Dc2 c5 12.Lxc4 Sipke besluit de pion terug te winnen. Het beste lijkt me echter 12.Le3 Zo speelde Donner al in 1950 tegen Kotov. **12...Dxc4 13.Dxe4 Pc6** De stelling is moeilijk te beoordelen. Wit is zwak op de witte velden, maar heeft aanvalskansen als zwart kort rokeert. **14.h4 h5 15.Th3 Pe7 16.Pg5 cxd4?!** Achteraf lijkt het me beter om de spanning te handhaven, zodat de witte

torens niet zo snel actief kunnen worden. **17.cxd4 Pf5?!** **18.Rc3! Dxd4 19.De2?** Mijns inziens een onbegrijpelijke beslissing. Ik heb Sipke niet gevraagd wat zijn overwegingen waren om niet te kiezen voor 19.Dxd4 Pxd4 20.Tc7 met voordeel voor wit. **19...Ld7!** Uiteindelijk concludeerde ik dat ik na de tekstzet gewoon beter sta. **20.Td1?!** **Lc6** Mijn eerste gedachte was 20...Lxa4! maar ik was bang dat wit en kwaliteit zou offeren met 21.Tc7. Ik miste hier het sterke 21...Dxh4! en zwart staat vrijwel op winst. **21.Tc4 Dd5 22.Lb4!** Wit houdt mijn koning in het midden vast. Op andere (paard)zetten volgt Td8. **22...Dxg2 23.Dd3? Lxa4! 24.Tdc1 Lc6 25.Td1** Na het uitvoeren van deze zet spoedde Sipke zich naar zijn teamleider om te vragen of hij een zetherhaling kon toelaten. **25...La4** En ik stelde aan teamleider Nils en aan Paul van der Sterren dezelfde vraag, hoewel ik vond dat ik heel goed stond. Paul adviseerde om alleen een zetherhaling uit de weg te gaan als ik een concreet winstplan zag. **26.Rd2** Kennelijk moest Sipke door spelen. Met nog maar 8 minuten op de klok en een mindere stelling een riskante beslissing. **26...Lc6 27.Ne4 Dg1+ 28.Ke2 Dg4+ 29.Kf1??** [zie diagram 3]. A tempo een blunder die afgestraft had



Diagram 3

moeten worden. Gek genoeg had ik deze zet totaal niet zien aankomen en ik raakte volkomen in verwarring. Wit dreigt met Txc6 en Dd7+ mat en ook Pd6+ met damewinst. Ik keek nog even naar Lb5, maar dat faalde natuurlijk op Tc8+, Dxb5+ en Dxb7 met onpareerbare dreigingen. Ik beseftte dat mijn laatste zet een blunder was en wilde eigenlijk opgeven. **29...Dg6?!** Ik weet niet waarom ik deze nutteloze zet nog deed. Met opgeven was ik in de verzameling partijen terecht gekomen van spelers die opgeven in betere of gewonnen stelling. Sipke liet na afloop meteen zien dat 29...Lb5!

“Ik weet niet waarom ik deze nutteloze zet nog deed”

toch mogelijk was. Na 30.Tc8+ Txc8 31.Dxb5+ Tc6 32. Dxb7?? was er bij mij kennelijk sprake van het horizoneffect. De witte dreigingen zijn inderdaad onpareerbaar, maar zwart is aan zet en speelt 32...Tc1+ en mat in drie. **30.Txc6** en in totale verwarring feliciteerde ik Sipke. **1-0** Even later verloren Michael en invaller Hugo, en met 7 remises verloren we met 6½-3½, precies volgens de elo-prognose.

De zesde wedstrijd

De eerste echte tegenvaller van het seizoen. Paul van der Sterren spreekt in zijn van tragiek doortrokken wedstrijdverslag zelfs van een ‘nachtsmerrie’. Arno onttrekt zich enigszins aan de malaise met een spectaculaire partij, en

een gewonnen weddenschap. Maar wat was de inzet? Hopelijk een matchpunt, want die zijn vanaf nu hard nodig!

Arno Bezemer (2300) - **Twan Burg** (2448) *Caissa - HMC Calder, 13 februari 2011*

In de Laurierboom na afloop van de 2-8 nederlaag - waar we het verder niet over gaan hebben - ging het even over het stellingsbegrip van Paul van der Sterren. Paul weet altijd hoe het staat. Varianten ter onderbouwing zijn niet nodig. Als Paul zegt: "wit staat beter", dan weet je dat dat zo is. Nu zou het ongepast zijn als ik mijzelf met Paul zou vergelijken, maar waar mijn stellingsoordeel regelmatig te wensen overlaat valt er weinig aan te merken op mijn partijoordeel. Zo wist ik na mijn partij van zaterdag zeker dat ik ergens gewonnen heb gestaan. Ik wist niet waar, laat staan dat ik wist hoe, maar ik

"Mijn tegenstander was tot een weddenschap bereid"

was er van overtuigd dat het ergens toch minstens +3 moet zijn geweest. Mijn tegenstander Twan Burg neemt niet alles wat ik zeg voor waar aan en was tot een weddenschap bereid. Laten we eens kijken of wit ergens had kunnen winnen. **1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 Pbd7 7.Lc4 Db6 8.Lb3 e6 9.Dd2 Le7 10.0-0-0 Pc5 11.f3 0-0 12.Kb1 Dc7**

13.g4 b5 14.a3 Ld7 15.h4 Db7 Burg laat zijn toren op a8 staan en bereidt de zet a6-a5 voor. **16.h5** [Arno volgt een plan uit Hugo van Hengel - Arno Bezemer; zie voor deze partij de rubriek *Partij van de Maand*, E.C.] **16...a5 17.h6!** Deze zet moet een verrassing zijn geweest voor Burg. Dit lijkt de stelling dicht te schuiven, maar niets is minder waar. **17...g6 18.Pf5!!**



Diagram 4

Na een uur (!) denken. Alles in mij schreeuwde dat ik deze zet moest spelen, maar het lukte me maar niet om dit tot een sluitende winst uit te rekenen. Sterker nog, ik vroeg me af of het offer in deze stelling eigenlijk wel kon.

"Alles in mij schreeuwde dat ik deze zet moest spelen"

18...gxf5 19.Lh4 Pfxe4 Wanhooft, maar wat kan zwart doen? **20.fxe4?** Een zeer matige zet. Door dat uur nadenken over niets op zet 18. begin ik nu tijd tekort te komen om me in de stelling in te graven. Veel sterker is **20.Pxe4 21.cxb3 f6 22.gxf5 Kh8 23.Rhg1 exf5**



24.Pxd6 Dxf3 25.Rde1 en ik heb Rybka echt even op +27 zien staan voordat hij mat in 9 zag! Vanaf nu laat wit zijn voordeel glippen. **20...Pxb3 21.cxb3 f6 22.gxf5 b4 23.Dg2+? Kf7 24.Dg7+?! Ke8 25.fxe6 bxc3!** Uiteraard. **26.exd7+ Kd8? 27.Dg2? Dxb3? 28.e5! c2+ 29.Dxc2 Dxc2+ 30.Kxc2 dxe5 31.Thg1 Ta7 32.Tg7?! Txd7?! 33.Txh7 Txd1 34.Kxd1 Ke8 35.Le1!** Een leuke stelling voor een eindspelpuzzelboek. **35...Tg8 36.Tg7?** In een split second besluit ik op safe te spelen, ten onrechte. **36...Th8 37.h7 Kf8 38.Tg8+ Txg8 39.hxg8D+ Kxg8 40.Lxa5 Kf7 41.Ld2 Ke6 42.b4 Kd5 43.a4 Kc4 44.a5 Kb5 45.Ke2 f5 46.Kf3 Lf8 47.Lc3 Ld6 48.Ke2 Lc7 49.Kd3 Lb8 50.Ke2 Kc4 51.Ld2 La7 52.Le3 Lb8 53.a6 Kxb4 54.a7 Lxa7 55.Lxa7 Kc4 1/2-1/2**

Het team intiem

Het elfde bestaat nu twee jaar in ongeveer dezelfde samenstelling. Was daarvoor als vijfde het jojo-team en schaakte zo een mooi aantal klokken bij elkaar. In het elfde



schaken veel mensen die in het verleden iets voor Caissa hebben betekend. We treffen een langjarig secretaris aan, een ex-competitieleider, de materiaalcommissaris en ongeveer alle redacteurs die jarenlang Caissa-Nieuws gaande hebben gehouden. De schim van Pim Zonjee waart hier nog rond. Zijn heengaan kwam hard aan. Het elfde moet dit seizoen nog meer harde klappen incasseren. Niettemin gaan de krasse knarren onversaagd voort.

Schimmen uit het verleden

door Tony Lith

■ Het tableau de la troupe:

Hans Uiterwijk. Verschijnt toch steeds weer. Speelt sinds vorige eeuw aan het eerste bord. Is daar steeds kop van jut, maar gaat ongebroken verder. Haalt elk seizoen gebutst de eindstreep. Verdient veel respect.

Wim Suyderhoud. Jeugdherbergvader. SGA-oudelullenkampioen bij de B. Muzikale duizendpoot. Was competitieleider - is nu redacteur. Zijn glas is altijd half vol. Wordt op geheimschimmige manier steeds iets sterker. Despereert nooit.

Tony Lith. Lid van verdienste. Is op zijn best als het nergens om gaat en er niet nagedacht hoeft te worden. Zijn glas is altijd half leeg. Kan beter - denkt hij. Kan onverwacht uit de hoek komen. Draagt schim mee.

Peter van der Werf. Was lang secretaris. Schreef samen met Tony Lith een brief op poten

om het weeë hart van de Oranjekerk te bewerken. Gaf Caissa zodoende 5 jaar respijt in het vertrouwde Oranjehuis. Graaft diep. Weet bijna alles. Altijd in gevecht met de tijd.

Wilfred Oranje. Door duistere driften gedreven. Koninghaat en damelust bepalen het handelen. Is ongegeneerd onsportief. Kan onverwacht met hoek komen. Door schimmen achtervolgd, maar ziet niet om.

Ed Leuw. Tuigoloog. Houdt graag de stukken bij elkaar. Zachtaardig schaker. Degelijk, te degelijk. Doet graag aan damesruil. Zit nooit met de handen in het haar. Houdt jonge klare in ere. Draagt schim mee.

Jeroen Hoogenboom. Redacteur uit het stenciltijdperk. (Jonge lezer: dat is het tijdperk waarin veelal langharige babyboomers voorzien van stapels beïnktpapier zich stukliepen op de maatschappelijke werkelijkheid.) Weet jonge klare te waarderen. Wordt door veel schimmen bezocht.





Don Lesly Gebhard. Landgoedbezitter op tropisch eiland. Schimmig speculant. Werkt hard, maar vrijwel nooit voor geld. Schaakjunkie. Gevaarlijk aanvaller, maar gemakkelijk te intimideren met hoge rating. Ladykiller in ruste.

Pim Zonjee (schim). Ex-veldheer. Nooit meer Scandinavisch. Ex-ijkpunt. Ex-SGA-oudelulenkampioen bij de B. Was op

chocomel overgestapt - mocht niet baten. Is weg, maar niet echt.

René Nooteboom. Na Nils de Rijk de nieuwe jonge hond - met een jong katje thuis. Reus. Reuzendoder. Zorg voor uw veiligheid op straat. Zal wel snel doorstomen. Zal verrassend uit de hoek blijven komen. Schimloos.

Van de interne

door Cas Zwaneveld

Begin januari is de A-turnus afgelopen. Gemiddeld waren er ongeveer 30 partijen per avond, met boven de 40 in de eerste ronden aangezien er toen nog geen externe was. De A-turnus verliep verder voorspoedig. De ratinggroepen werden gewonnen door de volgende schakers:

Tot 1400. De jeugd heeft deze poule vorig jaar definitief achter zich gelaten. Dit gat werd opgevuld door jeugdleader *Tjerk Hoek*.

Tot 1575. Hier werd flink huisgehouden door *René Nooteboom*. Hij versloeg een enkele sterkere speler, hield er een paar op remise en zelfs clubkampioen Michael Wunink had in de laatste ronde een flinke kluif aan hem. Met een dikke TPR van 1885 een zeer verdiende winnaar.

Tot 1675. De eerdergenoemde jeugd was in deze poule beland,

ze konden echter nog niet meedoen om de eerste plaats. Winnaar werd *Tony Lith*.

Tot 1800. Ook hier won een nieuwkomer: *Sven Heidenrijk* wist enkele gerenommeerde spelers opzij te zetten. In de totale eindstand eindigde hij op een mooie 26^{ste} plek.

Tot 1925. *Erik Dekker* won deze groep ruim voor nummer twee Tommy Koens, en verzekerde zich zo weer voor de promotieklasse volgend seizoen (waar hij alweer rondelang ongeslagen is).

Tot 2025. Hier verzekerde *Cees Visser* van de KNSB-competitie voor volgend jaar. Freek Terlouw en Wim de Schipper zaten hem op de hielen.

Tot 2125. Met een TPR van bijna 2200 won *Rob Bodicker* deze groep vlak voor Jack Blanchard.

En als laatste de strijd om het kampioenschap. *Marc Overeem* scoorde 13 punten uit 15 partijen, zonder verliespartijen. En dat met een gemiddelde tegenstand van ruim 2150! Vind zo een tegenstand maar ergens in een interne competitie. Uw wedstrijdleider dacht hem nog te kunnen feliciteren met de hoogste TPR in een turnus de afgelopen jaren. Marc wist echter fijntjes op te merken dat Arno Bezemer ooit een paar puntjes meer had gehaald. Laat dat het weinige zijn dat beter had gekund. Gefeliciteerd!



Partij van de maand

door Eric Coppoolse

De Partij van de Maand wordt geselecteerd uit diverse partijen die als 'Partij van de Week' al op onze website zijn gepubliceerd. De partijen worden beoordeeld op originaliteit, esthetiek, commentaar, moed en spanning. Het gaat dus nadrukkelijk niet om de objectieve kwaliteit van de partij.

De onvervulde belofte

De genomineerde partijen hebben ditmaal iets gemeen. Als een prachtige lelie die zich overdag verbergt in de knop, toonden zij hun ware schoonheid slechts in het duister van wat had kunnen zijn.

Het meest extreme voorbeeld hiervan is wel Rik Salomons - Henk-Jan Visser. De zwarte koning werd het vrije veld ingegaagd, een zekere dood tegemoet. Maar op het moment suprême vergat Rik de genadeklap toe te dienen en verloor. Een ware unvollendete, en de zekere winnaar van de pvdm! Maar als ware het een dadaïstisch kunstwerk besloten beide heren de partij aan het nageslacht te onthouden; Rik beweerde nooit partijen te bewaren en Henk-Jan was hem kwijt. Hun straf is hard doch rechtvaardig: geen eeuwige roem en geen fles wijn.



Diagram 1

In andere partijen uitte de onvervulde belofte zich in het tonen van slechts een deel van de partij (Gerolt Huter - Frans Roes), een versmade winnende combinatie (Hugo Van Hengel - Arno Bezemer), en een prachtige variant die niet op het bord kwam (Gertjan van der Hoeven - Cees Visser).

De nèt niet-winnaars

Een partij die haar belofte niet inlost, kan natuurlijk niet winnen. Dat zou zijn als Donald Duck die de loterij wint. Laat ons nu de schoonheid en tragiek van de nèt niet-winnaars aanschouwen.

Hugo van Hengel - Arno Bezemer

(zie diagram 1)

Deze stelling lijkt in orde voor zwart, maar wit heeft hier een onverwachte winnende combinatie. **17.h6! g6 18.Pf5!! exf5 19.Pd5 Pxd5 20.Lxe7**



Diagram 2

Pxe7 21.Dd4 en ondekbaar mat! Na deze gemiste kans won Arno de partij.

Gertjan van der Hoeven - Cees Visser

(zie diagram 2)

In deze stelling speelde zwart **13... Pxd5**. Waarschijnlijk had hij gezien dat 13...Pc2+ niet goed was, maar had hij het maar toch gedaan! Want na 14.Kd2 Pxa1 15.Lb5 Pf6 16.Tc1 Pe4+ 17.Ke3 Pd6 18.Rxc5+ Kd8 19.Ld7 is er een stelling ontstaan die zo uit de een partij van Anderssen uit de 19e eeuw zou kunnen komen. Zwart staat een stuk voor, maar kan niets doen tegen 20.Tc8+ Pxc8 21. Lc7#. Een fraai matbeeld!

De glorieuze winnaar

Nu dan de winnaar! Peter Doggers stond in zijn partij met Juan de Roda Husman al gewonnen toen hij een prachtig mat zag, de bekroning van een sterk gespeelde partij... Maar de belofte van het mat bleek als de valse zang van een sirene: een betoverend mooie illusie uitsluitend bedoeld om hem op de klippen te laten lopen. Het mat was geen mat, en Peter gaf gedesillusioneerd op. De belofte wederom niet ingelost...

Maar dan, hoor ik u zeggen, komt deze partij toch ook niet in aanmerking als pvdm? Jawel, want daar waar eerdere partijen in plaats van de belofte niets dan leegte achterlieten, is de de slotstelling in deze partij zó schilderachtig dat zij de zelfopoffering van Peter rechtvaardigt. Hiermee is Juan winnaar van de pvdm, maar ik stel voor dat hij de fles wijn samen met Peter opdrinkt! (voor de partij zie pag. 12)

Juan de Roda Husman -
Peter Doggers

1.Pf3 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7
4.d4 O-O 5.g3 d6 6.Lg2
Pbd7 7.O-O e5 8.e4 exd4
9.Pxd4 Te8 10.h3 a6 11.Le3?!
Beter was 11.Te1. Tb8
12.Dc2 Pe5 13.b3 c5 14.Pde2
b5 15.Pd5?? bxc4? Beter was
15...Pxd5 16.cxd5 Pf3+!
17.Lxf3 Lxa1 18.Txa1 Df6!
met een verrassende dubbele
aanval op toren en loper.
16.bxc4? Pxd5! 17.cxd5 Tb2?!
Fijne zet om te spelen, maar
nog beter was alweer 17...Pf3+!
18.Lxf3 Lxa1 19.Txa1 Df6!
met de ondertussen bekende
dubbele aanval. 18.Dd1 Pc4
19.Pf4 Pxe3 20.fxe3 Txe2+!
Een begrijpelijke beslissing,
zwart wint een pion bij ogen-
schijnlijk overweldigende stel-

ling. Aan de andere kant wor-
den de sterke toren en zwart-
veldige loper afgeruild tegen
hun passieve witte tegenpo-
len. Het was beter materiaal-
winst nog even uit te stellen
met bijvoorbeeld 20...c4
21.Tc1 c3. 21.Kxg2 Lxa1
22.Dxa1 Txe4 23.Dc3 Ld7
24.Tf2 De7 25.Kf3 Lb5
26.Pe6 fxe6?? Zwart had dit
natuurlijk allemaal wel voor-
zien. Maar er zit een gat in
zijn vooruitberekening gren-
zend aan schaakblindheid,
zeker voor een speler van zijn
kaliber. 26...Te5 27.Pf4 g5
28.e4 Df6 was een makkelijke
winst. 27.Kxe4!!
De schilderachtige slotstelling
met een wel heel avontuurlijke
koning! Slotstelling? Ja, want
zwart gaf op! Hij had gemist

dat het na 27.. ed5+ 28. Kxd5
De6+ geen mat is. De f-pion
is intussen van het bord ver-
dwenen, vandaar... Overigens
heeft zwart na 27. ...ed5+
28.Kxd5 Db7+ nog gewoon
remise door eeuwig schaak,
maar de teleurstelling over de
gemiste kansen was waar-
schijnlijk te groot om nog te
kunnen doorspelen. 1-0



Diagram 3

SCHAAKSTUDIES

door Aldo
van de Woestijne

De oplossingen van
deze schaakstudies
staan op pagina 44



① Wit speelt en
maakt remise



② Wit speelt en wint



③ Wit speelt en wint



④ Wit speelt en
maakt remise

Wie is die schaker?



door Cian O'Mahony

Hij schaakt al lange tijd bij Caissa en toch zullen slechts weinigen hem kennen. Zijn werk laat hem zo weinig tijd voor zijn schaakpassie, dat hij maar zelden present kan zijn op de clubavond. Hoog tijd voor een nadere kennismaking in CN, zou je zeggen, maar voor een interview moet je ook weer tijd hebben. Gelukkig is een drukbezet mens vaak een pragmatisch mens: Cian O'Mahony interviewt gewoon zichzelf.

■ Schaduwwereld

Ik ben Ier, geboren in 1952. Mijn eerste aanraking met het schaken kwam toen ik *Through the Looking-Glass* las, het tweede Alice-verhaal van Lewis Carroll met de schitterende tekeningen van John Tenniel. Nog altijd heeft schaken voor mij iets dat zich afspeelt in een schaduwwereld, iets heel mysterieus. Vluggen vind ik afschuwelijk, het heeft niets met schemergebieden te maken. “Wham! Bang! Thank you, Mam.” Ik was 23 toen ik naar Nederland kwam om aan het Amsterdams Conservatorium te gaan studeren. In 1984 nodigde Nietzsche-vertaler Thom Grafdijk (vriend en collega van Wilfred Oranje) een groep Nederlandse

musici uit om concerten te komen spelen in het bergdorp Poggio in Umbria. In de beginjaren van het Poggiofestival* heeft mijn vrouw Aimée Versloot voor de organisatie

“De Italianen dachten dat wij cracks waren en wij lieten hen in de waan.”

gezorgd. Daar leerde ik de violist Frits Wagenvoorde kennen. Na afloop van het 3^e festival kondigden wij aan dat wij een schaakmatch op de

piazza zouden spelen, een zogenaamde “Preggiade”. De Italianen dachten dat wij cracks waren en wij lieten hen natuurlijk in de waan. Frits was sterker maar ik verscheen voor de eerste partij 's avonds in rokkostuum. Een psychologische mokerslag! Ik had inmiddels een baan gekregen als solo-fagottist van de Muntchouwburg in Brussel, de Nationale Opera van België. Frits ging werken in Yogyakarta. Wij begonnen aan een serie correspondentiepartijen. Wat een tijd heb ik daar niet ingestoken! Na een jarenlange strijd hadden wij een stand van 3-3 bereikt, Frits was inmiddels terug in Nederland en wij besloten het clubschaken te gaan proberen. Aimée was lid geweest van WGM, dat in de periode van schaakmanie was ontstaan na Fischer-Spassky, Reykjavik '72. Ik volgde in haar voetsporen naar het Kraaiennest op de Polderweg.

■ Fucking bishop-move

Volgens mij gaat er niets boven de gezonde regelmaat van

iedere week je clubpartij spelen. Maar mijn werk in Brussel stond het clubschaken in de weg. Ik heb meer toernooiervaring. Ik heb ook o.a. een aantal toernooien in Frankrijk gespeeld. Zo ging ik een keer naar St.Priest-Taurion, een plaatsje in the middle of nowhere voorbij Limoges. De avond voordat het toernooi zou beginnen maakte ik een wandeling om de boel te verkennen. Er stond een groep heren buiten de deur van de speelzaal. Ik vroeg of zij bij de wedstrijdorganisatie hoorden. Zij stelden zich één voor één voor. "I am International Master Inkiov." "I am Grand Master Radulov from Sofia." Ik zei "I am Bassoonist O'Mahony from New Ross."** Ik speelde ook in Vincennes waar Mata Hari werd geëxecuteerd. De borden waren gerangschikt in een grote hoefvorm van top naar onderen zodat ik heel dicht bij de topborden zat, om het zo maar te zeggen. In de 5^e ronde besloot ik de ..Pd7-variant van de Caro-Kann te spelen. Het is een uiterst solide opzet, daarmee heb je de zekerheid dat je niets kan gebeuren. Mijn tegenstander kon heel slecht zien en moest letterlijk met zijn neus op het bord om de stukken waar te kunnen nemen. De zaal van driehonderd deelnemers was net een beetje tot rust aan het komen na de opwinding van de eerste zetten toen mijn tegenstander riep "6. Cavalier d6, échec et mat!" (Zijn dame stond verdomme op e2.) Ik wist niet hoe snel ik uit de zaal moest komen. Normaal gesproken krijg ik een enorme kick van de rust

die in een zaal kan ontstaan in de beginfase van een toernooironde. Maar in de tijd van de Engelsman Harrison was rust en stilte niet altijd gegarandeerd. "If you don't take that fucking bishop move back, I'll knock your fucking head off!" Een keer werd Harrison onder begeleiding weggevoerd uit de zaal tijdens het PK met als laatste boodschap een dreigend "See you all fucking next year!" Mooi moment. Hiermee gaf hij aan dat wij onder elkaar waren, a community of chess players van alle soorten en maten.

■ Schaken en muziek

Mijn vak van orkestmuzikant heeft veel raakvlakken met het schaken. Net als een partij speelt een concert of voorstelling zich af tegen een achtergrond van stilte. Het is een avontuur, een weg afgelegd met hoogtes en dalen. Het heeft een theateraal effect. Je moet presteren en je zenuwen in bedwang houden als het erop aan komt. De adrenaline stroomt door je lijf. Cruciaal is het niveau van je concentratie. Hoe dieper de concentratie hoe beter de kwaliteit van het spelen. Ik heb het altijd fascinerend gevonden om topschakers van dichtbij mee te maken. Met Frits ben ik naar Lyon geweest voor een van de partijen van de 5^e match Kasparov-Karpov. Wat een giganten! De dag daarop moest ik terug door de sneeuw voor een concert in Brussel. Ik heb nooit zo geconcentreerd gespeeld, hun voorbeeld werkte aanstekelijk! Ik zag Kasparov toevallig een keer een auto instappen op Schiphol samen met Sosonko op weg naar

Tilburg. Hij straalde zo veel gerichte energie uit, dat was zeer indrukwekkend. Ik dacht "Oei! Zij zullen het daar niet makkelijk mee krijgen!" Hij won het toernooi ongeslagen, met een monsterscore.

Wat zijn de overeenkomsten tussen schaken en muziek? Een moeilijke materie. (Voor geïnteresseerden: Frits Wagenvoorde heeft over dit onderwerp een voorwoord geschreven in *De Wereld van de Schaak-Opening, deel III* van Paul van der Sterren.) Ik zal een aantal elementen proberen aan te stippen.

Een schaakbord heeft acht rijen van acht velden. Elk speler begint met acht stukken en acht pionnen. De westerse toonladder zoals wij die kennen is opgebouwd uit acht noten: de do-re-mi-fa-so-la-ti-do van Julie Andrews in *The Sound of Music*. Nagenoeg alle muziek die ons ter ore komt is hierop gebaseerd. De Weense componist Arnold Schoenberg heeft ons muzikale bewustzijn geprobeerd te veranderen met een twaalf-

"Vooralsnog is Julie Andrews aan de winnende hand."

toons-toonladder als bouwsteen. Dat is hem niet gelukt. Vooralsnog is Julie Andrews aan de winnende hand. Toch zijn vriend en vijand het erover eens dat dit een doodlopende weg is. Er valt niets meer uit te halen. Muziekma-

kers blijven in herhalingen vallen. Als Sosonko zegt dat Tal niets voor het huidige voorgekookte schaken zou voelen, betekent dat dat ook het schaken zal moeten veranderen. In the year 2525 is het niet ondenkbaar dat de leden van Schaakclub Caissa op borden van twaalf maal twaalf velden zullen spelen met extra stukken.

Fundamenteel in de westerse muziek is ook hoe bepalend de toonsoort is waarin het stuk is geschreven en hoe ver dat grijpt, vertakt en zich ontwikkelt tijdens de verdere duur van een stuk. Voor "tonsoort" in de muziek zie "opening" in het schaken. Het fenomeen van het *wonderkind* schijnt zich alleen in de wiskunde, het schaken en

de muziek te openbaren. Van muziek kun je gek worden, net als van schaken. Zelfs een korte frase, een flard van een melodie, een harmonische (of niet-harmonische) verwikke-

“Van muziek kun je gek worden, net als van schaken.”

ling of een bepaalde ritmisch motief kan je in de greep houden waardoor je niet kunt slapen, net zoals een schaakstelling je hoorndol kan maken. Als ik een veeleisend muziekstuk moet voorbereiden dan kan ik beter het schaakbord in

de kast laten. Bezig zijn met schaken – zelfs op een heel laag niveau zoals in mijn geval – heeft heel veel met patroonherkenning te maken, net zoals bij muziekspeken. Om het maximale uit je vak als instrumentalist te halen moet je eigenlijk op bijna maniakale wijze bezig zijn. Het is onvoorstelbaar hoe Mark Taimanov zowel een vooraanstaand concertpianist als meervoudig Russisch schaakkampioen kon zijn.

* De 29^{ste} editie van de Preggifestival vindt plaats in augustus 2111 met o.a. uitvoeringen van "Tosca" van Puccini.

**Radulov was winnaar van de eerste Interzonale, waar Jan Timman begin jaren '70 aan meegedaan heeft.

STUDIE

SCHAAKPROBLEMEN

De oplossingen van deze schaakproblemen staan op pagina 44.



① Wit geeft mat in 2



② Wit geeft mat in 2



③ Wit geeft mat in 3



④ Wit geeft mat in 3



⑤ Wit geeft mat in 4



⑥ Wit geeft mat in 5

In den vreemde

De wrede willekeur van een schaakpartij

door Roel Polak

En français

*Maître Corbeau, sur un arbre perché,
Tenait en son bec un fromage.*

*Maître Renard, par l'odeur alléché,
Lui tint à peu près ce langage:*

« *Hé! bonjour, Monsieur du Corbeau.
Que vous êtes joli! que vous me
semblez beau!*

*Sans mentir, si votre ramage
Se rapporte à votre plumage,
Vous êtes le Phénix des hôtes de ces bois. »*

*A ces mots le Corbeau ne se sent
pas de joie;
Et pour montrer sa belle voix,
Il ouvre un large bec, laisse tomber
sa proie.*

*Le Renard s'en saisit, et dit:
« Mon bon Monsieur,
Apprenez que tout flatteur
Vit aux dépens de celui qui l'écoute:
Cette leçon vaut bien un fromage,
sans doute. »*

*Le Corbeau, honteux et confus,
Jura, mais un peu tard,
qu'on ne l'y prendrait plus.*

Ik kreeg van redacteur Wim Suyderhoud slechts verlof vakantie te nemen in Frankrijk als ik terug zou komen met een verslag van het Franse plattelandlandsschaakleven, opgetekend in één of andere schaakvereniging - cercle d'échec - in de omgeving van mijn vakantieadres in Normandië. Na lang zoeken arriveerde ik op een zondagmiddag in november 2010 op een bijzondere schaakclub verborgen in het Forêt de Cerisy. Hier volgt mijn verslag.

Op de Cercle d'Échec des Animaux stonden alle dieren, de paarden uiteraard inclus, op hun tenen uit te kijken naar de twee rivalen. Ze zouden een tweekamp spelen. Het was een duel dat Maître Corbeau - vanaf nu Meester Raaf genoemd - bij de voorzitter van de schaakvereniging meester Uil had geëist om zijn goede naam en eer te zuiveren. Meester Raaf had zich met een banale stommititeit door die dekselse slimme Maître Renard - vanaf nu Meester Vos genoemd - de kaas van het brood laten eten. Een blamage.

Tijdens de eerst komende volle maan zou de tweekamp georganiseerd worden op de bovenste verdieping van de oude eik. Kwetterend wees juffrouw Ooievaar op de onmogelijkheid van de paarden bovenin de eik te geraken en de paarden waren toch leden om rekening mee te houden. Op de Cercle d'échec des Animaux waren de paarden de ereleden

van de vereniging. Zij zitten er niet alleen achter het bord te spelen maar zij vervullen ook nog zelf de rol van paard op het schaakbord. Zo neemt het zebra paard Zora regelmatig plaats op g1, paard Meindert op b1, paard Carmen, onze enige merrie, regelmatig op de damevleugel in vak b8 en paard Equus op g8. Toch moet gezegd worden dat alle dieren met een enigszins ontwikkeld empathisch vermogen een onderdrukt gevoel van vervreemding hebben als de paarden zelf moeten meespeelen.

“Ze springen zo raar, helemaal niet zoals je van een paard zou verwachten”, zei Zoef de Haas, die zijn sporen met springen had verdiend.

Meester Uil nam het woord. “Geachte eh dierenleden van onze Cercle. Het democratisch eh gekozen bestuur heeft in de mate vanne eh de publiciteit besloten dat...” Uil sloeg even zijn blaadje om... “datte eh de schaaktweekamp bestaande uit één partij zal worden opgevoerd aan eh de voet van de oude eik waar ook het Praathuis is opdat man en paard getuige zullen kunnen zijn van dit schaak eh gevecht met als inzet de eer van Meester Raaf die te ijdel was om te beseffen dat Meester Vos hem de fromage ging ontfutselen met uiterst sluwe veinzerij”. “Wat een prachtige lange zinnen kan die uil toch spreken,” klapperde juffrouw Ooievaar. Meester Uil liet een tijdelijke stilte vallen om de blos op zijn uilenwangen te verwerken.



Hij vorste met zijn blik de gemeenschap en sprak: “De partij moet gewonnen, verloren of remise zijn op de 22e zet of eerder.”

“Waarom 22?”, vroeg Bart de Wever.

“En belangrijk”, ging Meester Uil verder, “er wordt gespeeld om een pond jonge kaas van 500 gram op verzoek van Meester Raaf. Ed en Willem Bever hebben geloot. Meester Raaf heeft zwart, Meester Vos wit. Er wordt zonder klok gespeeld maar de partij moet voor het ondergaan der maan gespeeld zijn enne eh de vergadering is nu gesloten.”

Applaus van de ganse goeemeente voor zoveel welsprekendheid.

Het is de lezer natuurlijk opgevallen dat noch Meester Raaf noch Meester Vos tot nu toe iets van zich hebben laten horen. Bij de lezer mag eveneens verondersteld worden dat sommige schakers een persoonlijkheidsstoornis verbergen die zich vaak op een autistische manier in de vorm van extreme verlegenheid voordoet. Het is zaak daar goed nota van te nemen want ook de vos en de raaf hebben last van deze vorm van verlegenheid. Het was daarom ook dat beiden zich tijdens de vergadering onzichtbaar hadden gemaakt door onder te duiken bij de eigen soort; Meester Vos bij de vossen, Meester Raaf bij de raven. Maar nu was toch het moment gekomen dat zij zich moesten losmaken uit hun cercles intimes om plaats te nemen achter het schaakbord in het Praathuis op de begane grond aan de voet van de oude eik en hun krachten moesten meten.

“Heb ik wit?”, vroeg Meester Raaf.



“Nee”, siste de Vos, “ik heb wit, sukkel.”

“Oké, oké dan neem ik wel zwart,” mompelde de raaf. Er heerste stilte in het bos. Meester Vos dacht lang na.

“Wit mag toch beginnen?”, fluisterde juffrouw Mier die net een week lid was.

“Ja, wit mag beginnen,” neuzelden Ed & Willem Bever.

En nog voor er één zet gedaan was siste het van overal:

“SSSTT.” Een vocaal gebruik bij iedere schaker bekend. Het is die stilte die het schaakspel haar grandeur geeft.

1.e4

Meester Raaf antwoordt subiet met

1...e5

“Dat is nou zo’n opening waar je alle kanten mee op kunt,” broekzakke Bart de Wever.

2.f4

Een antwoord dat in het hedendaagse blufschak niet vaak meer gespeeld wordt. Zo dacht Meester Uil, hier in de rol van wedstrijdleider.

2...exf4

De paarden, die dapper zelf op het bord hadden plaatsgenomen, kenden deze opening onder de naam Koningsgambiet... Altijd goed voor wit!

3.Pc3

Normaal wordt hier gespeeld 3.Pf3 (Meester Spassky -

Meester Fischer; Mar del Plata, 1960).

3...Dh4+ 4.Ke2

Tja, wat anders? Later in de analyse stelde juffrouw Ooievaar g3? voor.

4...d5 5.Pxd5 Pf6!?

Een nieuwtje van Meester Raaf. Gebruikelijk is hier 5...Pc6 6.Pf3 Lg4 7.Pxc7+ Kd8 8.Pxa8 Pe5, maar voor een pondje kaas moet men met deze tegenstander op avontuur gaan om wat opwinding te krijgen. De vos dacht na. Hij stond op en begon te ijsberen met zijn kop een beetje scheef. In het Praathuis brak tumult los: “een vuile vossenstreek!” Meester Vos ging weer zitten. De dieren schuifelden op naar het schaakbord om niets te hoeven missen.

6.Pxf6+ gxf6

Een triplepion! Geen Dxf6. Druk houden op die koningsvleugel. “Straks komt Lg4,” fluisterde Stoffel de Schildpad.

7.Pf3 Lg4

Daar heb je het gesodemieter al. Meester Vos wordt gegijzeld door de zogenaamde ‘ijzeren penning’.

8.d3 Lh6 9.De1 Dh5 10.Db4

De vos dreigt in te slaan op b7 met torenwinst en winst van een pond jonge kaas.

10...Pc6!

Meester Vos begon te trillen en te zweten. Die raaf zette voor de slimme vos een val maar hij wist niet waar.

11.Dxb7 Lxf3+ 12.gxf3

Zwart staat een pionnetje achter maar wits stelling ligt geheel aan barrels. Zijn koning heeft nog twee velden en nog erger, Pd4+ dreigt, een ware doodsdreiging.

12...Pd4+ 13.Kd2 Pxf3+

14.Kc3

Meester Vos heeft een serieus probleem. Was dit nu de beroemde vossenklem?

“De vos zit in het nauw”, gonsde het door het Praathuis.

14...Dc5+ 15.Kb3 Pd4+

15...0-0 en Tb8 zou de aanstormende overwinning van Meester Raaf blussen. Lag de winst en de jonge kaas voor het grijpen?

16.Ka4

“Eindelijk heeft mijn koning rust”, zuchtte de vos. “De schaakjes zijn op. Alleen... zwart is nu aan zet!”

16...0-0! 17.c3

Het hele Praathuis had de indruk dat alle gevaren voor Meester Vos voorbij waren. Maar nu kwam Meester Raaf pas echt op stoom.

17...Db6!

Meester Raaf begon alvast zijn veren op te schudden. De paarden begonnen te hinniken, Zoef de Haas kreeg last van jicht en juffrouw Ooievaar haalde haar inhaler alvast tevoorschijn.

“Allemaal een pintje van mij als Meester Raaf wint”, joelde Bart de Wever.

Toen viel er een zware stilte. Meester Vos slaat de dame van Meester Raaf; het was in Keulen te horen.

18.Dxb6

Een dodelijke dreiging. Er is bijna niets te verzinnen dat wit kan redden, ook niet

18.Dd5 Tfd8 19.Da5 Dc6+ 20.Ka3 Lf8+ 21.b4 Dxc3+ 22.Ka4 Dc2+ 23.Ka3 Pb5+ 24.Dxb5 a5!

18...axb6+ 19.Kb4



19...Ta4+!!

Bij deze zet viel Meester Vos van zijn stoel, maar hij kon niet opgeven.

20.Kxa4 Ta8+ 21.Kb4

De vos kreeg last van destructiedrift. Liever een nacht in een vossenklem dan deze smadelijke nederlaag. En nog was deze martelgang niet ten einde.

21...Lf8+ 22.Kc4

Meester Vos voelde dat dit zijn laatste zet was en op het randje van mat herinnerde hij zich de uitspraak van de oervos: ‘een vos verliest wel zijn haren maar niet zijn streken’. Zijn slimme ogen flakkerden op en krakend steeg uit zijn keel het woord “remise?” op... Het antwoord van Meester Raaf was kort. Hij schudde zijn veren nog eens op en speelde

22...b5!

Op de 22^e zet had de vos verloren. De schaker die zijn partij verloren heeft, ik heb hem gezien, onmachtig zich te bewegen. De dieren gingen reeds heen. De volle maan ging onder en nog zat de vos verstart op zijn stoel naar het afgeruimde bord te staren.

Een totale versteniging, waar de omstanders fluisterend op hun tenen langsslopen. Uit-

eindelijk kroop hij schouder-schokkend met zijn buik over de grond en de staart tussen zijn benen onder het schaakbord door weg uit het Praathuis, want na 23.Kd5 of Kxd4 volgt Td8...en mat. De pintjes van Bart de Wever konden worden doorgegeven en Meester Uil sloot deze schaakpartij waardig af met de woorden: “The horror is not death but immortality”. Maar waar haalt een uil zo gauw een pond jonge kaas vandaan?

(Naar *Keres - Bronstein*, Zürich 1965, na een vossenjacht)

Schaken op Koninginnedag!

door Angelo Spiler

Wim Suyderhoud, Eric Coppoolse en ik zullen op Koninginnedag voor een goed doel tegen voorbijgangers snelschaken. Standplaats zal waarschijnlijk de Apollolaan zijn, dichtbij Huyze Lydia. De definitieve plek wordt nog bekend gemaakt via de website.

De inleg voor de voorbijgangers is 1 euro (bij winst 2 euro uitkering, max. 3 potjes). Wie weet treffen we voorbijgangers die zich aanmelden als clublid.

Heb je interesse om ook tegen voorbijgangers te spelen, meld je dan op de clubavond bij een van ons of via angelospiler@option1.nl.

Alle andere clubgenoten zijn natuurlijk van harte welkom om tegen ons te komen spelen of voor de gezelligheid. En nu maar bidden dat de weergoden op 30 april een vrijage aangaan met schaakgodin Caissa.



hoofdzaken & bijzaken

door Jaap van Velzen

HOOD

Freakileaks heeft weer een nieuw geheim prijsgegeven

Een geavanceerde, nog geheime ontwikkeling in de nanotechnologie op een universiteit in Amerika gaat in de naaste toekomst voor schokkende en spectaculaire verassingen zorgen op het gebied van de neurotechnologie bij hersenonderzoek. De universiteit wordt door Freakileaks niet bij name genoemd.

Er is een “hoed” (HOOD) ontwikkeld die je ook letterlijk op je hoofd zet, waardoor gedachten en gevoelens waarvan je jezelf niet bewust bent naar “voren” kunnen worden gebracht. Sterker nog, je kunt communiceren met een andere ingelogde “Hood” zonder één woord te spreken. Deze nieuwe computer zorgt voor een ongekend hyper-intensief hersencontact op verschillende niveaus tegelijkertijd, waarbij dieper in de hersens opgeslagen gegevens “leesbaar” en zelfs “invoelbaar” worden, ook voor andere “meeluisteraars”. Als je met elkaar verbonden bent door middel van dit nieuwe medium is dat misschien inniger dan wenselijk.

HOOD staat voor High Oscillation Oferro Dot, wat ongeveer inhoudt dat wordt gewerkt op atomair niveau, waarbij diverse laagjes van een ijzerhoudend stofje (bv koolstofatomen) worden opgebouwd met een dikte van 1 atoom. Tussen elk volgend laagje bevindt zich een isolerend stofje waar overheen het volgende laagje ijzerhoudende stof ligt van 1 atoom dikte. De atomen per laag liggen met hun magnetische pool N allemaal in dezelfde richting. Per laag kan men de magnetische polen wisselen door middel van mini-stroompjes per groep en per atoom. Zo verkrijgt je eenen en nullen.

In 1 mm kan onnoembaar veel informatie opgeslagen worden, vergelijkbaar met de inhoud van de grootste en krachtigste computer ter wereld. De grote zee in een speelgoedemmertje. De Hood kan door middel van uiterst verfijnde censors de miniemste actie bij hersencellen detecteren en ‘vertalen’. Een hersencel is opgebouwd uit ontelbare vibrerende moleculaire structuren met elk een karakteristieke frequentie van 100 tot 1000 gigahertz. Zo krijgt men een overzicht van hoe de diversen hersencentra met hun miljarden neurotrans-

mitters met elkaar ‘praten’ en zich tot elkaar verhouden.

De Hood geeft informatie over gemoedstoestand, pijn, gevoel en informatie over opgeslagen data, bewuste en onbewuste. Voor vele mensen is dit een beklemmend idee. Hier wordt geschort aan de psychologische behoefte van mensen om een diepe, onderliggende kern in mens, dier en ding

te veronderstellen, wat hen maakt wat ze zijn. Dat lijkt nu plotseling zichtbaar geworden, transparant. Men is niet meer zo uniek als men denkt! Ja, wie ben je eigenlijk nog na zo’n scan?

Dus leer jezelf beter kennen en koop die HOOD. Kosten € 10 miljoen, levertijd 10 á 15 jaar. Of maak een neurodate en breng een dag door met de HOOD op voor slechts € 50.000 per sessie. Dit is je kans beste lezer! Een kans om alles over jezelf te weten te komen! Men kan nu eindelijk zichzelf eens goed leren kennen. Vluchten kan niet meer!

Het adres wordt later bekend gemaakt.

Bron: Freakileaks

P.S. Voor een schaker geldt: voer via de HOOD een gedegen schaakprogramma in en je bent wereldkampioen.



Gratis schaaksoftware

door Dennis Breuker

Een beetje schaker die iets wil leren heeft schaaksoftware op zijn computer staan. Chessbase is het Microsoft van de schaaksoftware, dus veelal hebben mensen producten van Chessbase. De software die het meest wordt gebruikt is een database om je partijen in op te slaan (Chessbase) en een engine die lekker kan meerekenen en kan vertellen welke zetten je wel en niet had moeten spelen (veelal Fritz of Rybka). De aanschaf hiervan kan in de papieren lopen. Voor de mensen die niet zoveel geld hebben (of die geen Windows op hun computer draaien) volgen hier gratis alternatieven. En dan heb ik het niet over illegale torrents, maar echt gratis, legale software.

Database

Een open source initiatief van Shane Hudson is Scid. Scid is een schaakdatabase. De software draait onder Windows, Linux en Mac OS. Scid kan zo'n beetje alles wat Chessbase kan, maar dan gratis. Zie <http://scid.sourceforge.net/index.html> voor meer informatie en voor download.

Potje spelen

Heb je geen behoefte om partijen te bewaren, maar wil je alleen een potje spelen tegen de computer, of je eigen partij naspelen? Dat kan ook met Scid, maar mooiere software daarvoor is Arena. Arena is een grafische user interface voor schaken. Zie het als een

digitaal schaakbord. Standaard worden er allerlei engines bijgeleverd, van verschillende sterkte. Zie <http://www.playwitharena.com/> voor meer informatie en voor download.

Engine

Sommige mensen zweren bij Rybka als engine, anderen zweren bij Fritz, en weer anderen hebben het over Shredder of Junior. Maar IGM Peter Svidler noemde laatst in een interview *Houdini*. Wat is dat nu weer? Houdini is een door Robert Houdart gemaakte engine, die volgens de laatste computerratinglijsten dik eerste staat (50 elo boven Rybka 4). Deze engine kan je in Scid of Arena installeren en dan kan

je deze gewoon gebruiken. Zie <http://www.cruis.com/chess/houdini.htm> voor meer informatie en voor download. Als je een andere engine wilt, kan je op de computerratinglijst kijken naar de sterkte, en er eentje uitkiezen. Op deze lijst staan niet alleen gratis engines, ook commerciële engines zoals Rybka en Fritz zijn er te vinden. Zie <http://www.inwoba.de>.

Partijen

Chessbase levert naast de database ook een grote verzameling partijen. Van grootmeesters en van mindere goden. Ook deze partijen zijn gratis van internet te downloaden. De site van TWIC (The Week In Chess) publiceert wekelijks de partijen die door de groten der aarde zijn gespeeld. Dus iedere week even de potjes downloaden en je kan met Scid bekijken wat er nu allemaal weer is gespeeld in jouw favoriete opening. Zie <http://www.chess.co.uk/twic/twic> voor download.

Tot slot

Dit alles en meer is ook te vinden op <http://chess.genius-prophecy.com/free-chess-programs.html>.

20



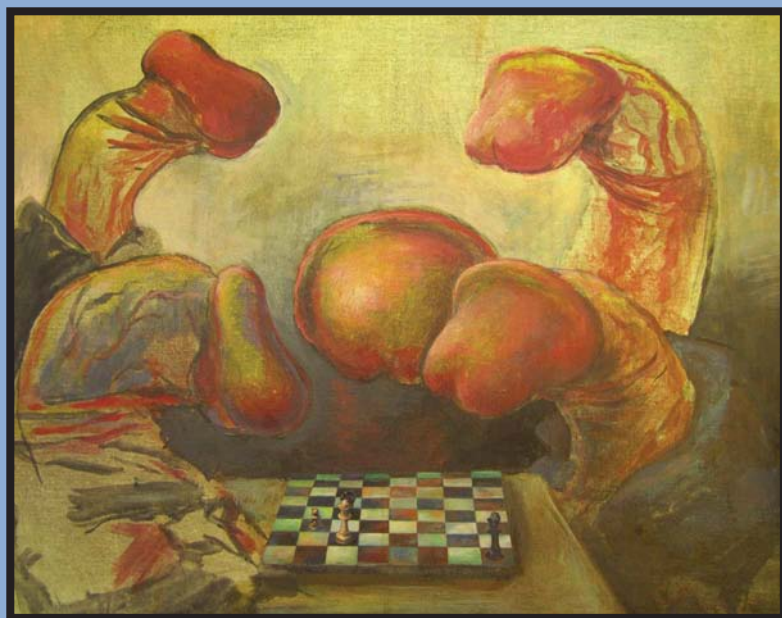
De interface van Scid



De interface van Arena

Localisatie van de lullen

door Lesly Gebhard



■ Het gambiet

Herkent u ze nog, deze vijf lullen rondom een schaakbord, die unsterbliche Beschnittenen? Maar natuurlijk! Wie in vroeger jaren ooit op de Bloemgracht in schaakcafé Het Gambiet kwam, voelt zich waarschijnlijk volledig thuis bij het zien van deze jongens. U voelt meteen weer hoe eigenaar Menasche Goldberg zijn schampere kritiek levert op uw beste spel, nietwaar? En hoe hij je gewoon toestond om, achter gesloten gordijnen, tot zes uur 's nachts in zijn kroeg te blijven doorspelen! Heerlijke, vervlogen tijden.

■ Haat-liefde

Mij heeft dit schilderij altijd erg aangesproken, omdat de bekende haat-liefdeverhouding met het schaakspel hier zo duidelijk is verbeeld. De inmiddels overleden schilder Koolhaas schijnt hiermee, net als Stefan Zweig met z'n on-

volprezen *Schachnovelle*, het spel ronduit belachelijk te hebben willen maken, maar verder dan haat-liefde is ook hij niet gekomen, daarvoor is ook dit product, wat mij betreft, te mooi geworden.

■ Grootste eikel

Kijk maar. Natuurlijk, het zijn gewoon allemaal eikels, die schakers! Dat laat hier aan duidelijkheid niets te wensen over. Maar we zien ook meteen een nuance die de schakenden toch enigszins verdedigt: degene die erbij is gaan zitten om alleen maar kritiek te leveren zonder zelf te spelen, is de grootste eikel (Menasche schijnt ook nooit een cent voor het schilderij te hebben willen betalen). En kijken we nog iets scherper, dan zien we toch dat de schilder ook zijn fascinatie voor het schaakspel niet kon verbergen. Want hier staat niet zomaar een stelling op het bord, met volstrekt on-

logisch gepositioneerde stukken, zoals je vaak in films ziet. Kijk eens goed. Dat is... Ja, dat is de Saavedra!

De eindstelling van een remise gegeven partij die in 1895 in Londen werd gespeeld tussen een amateur (Fenton) en een meester (Potter): wit heeft pion op c7 en koning op b6, zwart heeft koning op a1 en toren op d6. Schaak! Fenton had hier niet gezien dat hij dame kon halen door met z'n koning via de b-lijn helemaal terug naar c2 te lopen (niet 1 Kc5? Td1 en 2...Tc1), maar toch zou ook dat niet genoeg zijn geweest voor winst, want meester Potter zou na Kc2 Td4 hebben gespeeld. Als wit nu dame haalt, komt Tc4+, en de dame kan niet slaan vanwege pat. Een terechte remise, dus toch. Totdat twintig jaar later, na de publicatie van deze partij vanwege het overlijden van Potter, de Spaanse priester Saavedra zijn zienswijze inzond: wit wint binnen enkele zetten, mits hij geen dame haalt, maar een toren! Zwarts Tc4 wordt dan onzinnig, en er dreigt Ta8 mat, dus moet Ta4 volgen, als enige mogelijke zet. Maar dan komt Kb3! en zwart verliest de toren of gaat mat op c1... De oplossing is simpel, zoals meestal, maar pas zodra je hem ziet. Gracias, padre.

■ Redelijk bod

Een half jaar na het overlijden van Menasche Goldberg was het nog steeds onduidelijk wat er met dit schilderij was gebeurd of zou gaan gebeuren, tot Goldberg junior van bovengetekende simpelweg een redelijk bod in z'n brievenbus ontving. Nu bevindt het zich dus op Spaans grondgebied. Waar het ook eigenlijk hoort.

Deel 3: Nijlpaard

door Eric Coppolse

Feuilleton

22

Tinus fietst, netjes op het fietspad. Auto's rijden hem voorbij, tegemoet, er zijn altijd auto's op de Van Baerlestraat. Hij fietst langzaam, kijkt om zich heen. Het is alweer avond, maar het is nog steeds licht. Het lijkt alsof Amsterdam er vanavond anders uitziet, zachter, geheimzinniger, vol belofte. Het Museumplein strekt zich uit links van hem. In de verte kleurt de hemel rose, een sprookjesachtig decor voor het trotse Rijksmuseum. 'Nee, het museum is zelf een decor', denkt hij bij zichzelf. 'Meer is het toch niet als je er niet in kan?'. Op de uitgestrekte grasvlakte voor het museum zijn een paar jongens aan het voetballen. Eentje passeert de keeper en schiet de bal tussen de jassen door die als doelpalen dienst doen. De jongen trekt in één beweging zijn t-shirt uit en rent juichend over het veld, niet toevallig vlak langs een groepje meisjes dat aan het toekijken is. Die zijn daar wel van gecharmeerd, en keren zich giechelend naar elkaar toe. Tinus glimlacht en ademt langzaam in. Een zweempje gras verlicht de zware stadslucht.

In de verte gaat de Van Baerlestraat over in de Roelof Hartstraat. Daar bevindt zich het Roelof Hartplein, omringd door indrukwekkende gebouwen in de stijl van de Amsterdamse School. Een van die gebouwen is Huize Lydia, een bakstenen gebouw zo massief als ware het een vesting. Een passende locatie voor schaakclub 'Daphnis', waar elke week vele veldslagen plaatsvinden op vele schaakborden.

Tinus is bij het brede gazon voor Huize Lydia aangekomen. Hij ziet waarachtig al wat lenteklokjes staan, hun kopjes nog bescheiden omlaag, alsof ze zelf nog niet durven geloven dat de winter echt voorbij is. Tinus slaat zwierig af en parkeert zijn fiets al even zwierig in het fietsenrek. Hij zet zijn fiets soepel vast met een zwaar kettingslot, en haalt daarbij soepel zijn vinger open aan een losse spaak. Niet eens geschrokken kijkt Tinus naar zijn bebloede vinger. 'Een dag niet gebloed, is een dag

*"Een dag niet gebloed,
is een dag niet geleefd"*

niet geleefd', denkt hij spottend. Op de wang van zijn hand ziet hij de nog wat ruwe huid van zijn vorige valpartij. Zijn gedachten gaan onwillekeurig terug naar die memorabele avond in december. Hoe hij onderuit gleed met zijn fiets, hoe hij met zijn bebloede hand de speelzaal inliep, en hoe

Iris vervolgens zijn hand had verbonden. Haar zachte handen op de zijne, haar knie tegen de zijne; op dat moment smolt het ijs tussen hen niet, nee, het ging meteen in stoom op! Aan het einde van de avond had hij haar gevraagd nog wat te gaan drinken bij café Wildschut tegenover, en uiteindelijk waren ze bij hem thuis geëindigd. Een ongelofelijke avond en nacht; een nacht, zoals Guus Meeuwis had gezongen, die je normaal alleen in films ziet... 'En toen leefden ze nog lang en gelukkig', dacht hij cynisch.

Zo staat hij even in gedachten verzonken, maar een bulderende stem brengt hem weer bij zijn positieven. 'Tinus, vanavond ben jij aan de beurt!'. Hij kijkt op naar de hoog boven hem uittorende gestalte die hem van boven op het bordes triomfantelijk grijnzend aankijkt. Zijn enorme gestalte verbaast Tinus elke keer weer. Niet dat hij zo groot is, maar hij is zo breed als hij hoog is, en zo compact als een ineengedoken schildpad. Zijn hoofd zit niet op, maar tussen zijn brede schouders, en zijn korte armen staan wat opzij als ventielen van een luchtkussen. Tinus heeft altijd het gevoel dat hij permanent zijn adem inhoudt, en dat als hij een keer zou uitademen, hij zou wegvliegen als een leeglopende ballon.

*"...zijn korte armen
staan opzij als ventielen
van een luchtkussen"*

Tinus grijnst terug. Iemand die Nijlpaard voor het eerst ontmoet zou hebben, zou ongetwijfeld zwaar geïntimideerd zijn, maar Tinus weet dat in dat grote lichaam maar een heel klein hartje huist. Hij strekt zijn arm uit naar Nijlpaard, bebloede wijsvinger nadrukkelijk op hem gericht, en antwoordt: 'Ik lust je rauw!'. Met genoegen ziet hij dat Nijlpaard wit wordt tot op zijn kale schedel, en zich moet vasthouden aan de stenen balustrade van het bordes. Een beetje bloed en hij valt al bijna flauw! In het voorbijgaan op het bordes fluistert Nijlpaard hem nog toe: 'Waarom zit jij toch ook altijd onder het bloed!'. Tinus overweegt even om zijn wijsvinger niet schoon te maken, de partij tegen Nijlpaard heeft hij dan al bij voorbaat gewonnen...

Wordt vervolgd ...



Feestvieren in meervoud!

door Johan W. van Hulst

Januari 28 werd ik 100 jaar. En dat heb ik geweten....

Die dag kwamen mijn kinderen, kleinkinderen en drie achterkleinkinderen: 6, 8 en 11 jaar. Zondag 30 januari sluiting van het Grootmeestertoernooi in Wijk aan Zee; zelf deed ik 32 jaar lang mee in de groep van (ex-)parlementariërs; ik won deze groep 7 keer; dat is dus 25 keer te weinig. De leiding van het Chess Tournament heeft de genoemde sluiting plus de snertmaaltijd aangegrepen om mij op grootse wijze te huldigen. Ingesteld werd de Prof. Johan van Hulstprijs voor een veelbelovend jong schaaktalent; ik mocht deze prijs voor de eerste maal uitreiken, vanzelfsprekend aan Giri.

Zaterdag 6 februari ontving ik samen met mijn gezin mijn overige familie; ik heb namelijk nog twee zusters: 95 en 88 jaar. Samen 30 personen. Dinsdag 8 februari groot feest van Caissa. Vrijdag 11 februari feest met hoogleraren van de Vrije Universiteit. Zondag 13 februari herdenkingsdienst in de Thomaskerk, Prinses Irenestraat; na de dienst receptie waar 150 personen aan deelnamen; hoogtepunt de toespraak van burgemeester Van der Laan. Is het verwonderlijk dat mijn kleindochter tegen mij zei: opa, jij raakt nog verslaafd aan het feestvieren...

Nu terug naar de achtste, het feest van Caissa. Alleen wie erbij is geweest, weet welk een geweldige sfeer er heerste en hoe blij iedereen was om

samen met jullie erelid – die nu eeuweling is geworden – het glas te heffen. Wat een kostelijke toespraken en wat een welgemeende handdrukken. Bij de vele hoogtepunten van de afgelopen weken waren er twee die ik in 't bijzonder wil memoreren. Het laatste jaar heb ik zo voor mijzelf een wetenschappelijke studie geschreven, getiteld 'Albert Verweij, de Bijbel en de Joden'. Zonder dat ik er iets van wist, hebben mijn kinderen deze studie uitgegeven in een luxe boekwerk. Geweldig, wat een verrassing. Maar niet minder groot was mijn verrassing toen ik op het Caissafeest het prachtig uitgevoerde boekwerk mocht ontvangen waarin ik het middelpunt ben. Ik was wel even sprakeloos (en dat zegt wat voor mij!). Wat enorm veel werk is er verzet door Ed Leuw, Tony Lith & Jaap Tanja (redactie), terwijl Jeroen Hoogenboom door omslag en vormgeving een meesterstuk leverde. Arno Vriens zorgde voor de prachtige foto op de omslag. En dan die vele schrijvers die de moeite hebben genomen om hun bijdrage te leveren. Uit het putteke van mijn hart zeg ik dat ik hier nooit genoeg dankbaar voor kan zijn, want dit boek is werkelijk een juweel.

En wat het gehele feest betreft, ik hoorde temidden van de vele stemmen toch iemand fluisteren: als het moment is gekomen dat Johan ons voorgoed gaat verlaten, dan zal hij de herinnering aan wat Caissa op 8 februari 2011 voor hem gedaan heeft, met zich meenemen tot aan de overzijde.

Dossier Tata 2011



Een ongekend aantal Caissanen nam dit jaar deel aan het toernooi in Wijk aan Zee, dat voor het eerst de naam Tata steel chess tournament droeg. Eveneens nieuw was de strakblauwe vormgeving in de wedstrijdhal, met twee onbegrijpelijke afbeeldingen van te trendy geklede mannelijke modellen op de muur (zelfs Karel van de Weide en Lesly Gebhard zien er niet zo uit) respectievelijk lopend op het water en gezeten aan een enorme schaaktafel, in de blauwe verte starend. Niet echt een Indiaas tintje dus, maar ook niet getuigend van veel affiniteit met en kennis van de schaakwereld. Behalve dat, was alles gelukkig als vanouds gelaten. De topbezetting in de grootmeestergroepen, de prima organisatie en dito wedstrijdleiding, de tot de nok toe gevulde Moriaan en de Zon, de erwtensoep en de tent met de vertrouwde commentatoren. En nog steeds gratis toegankelijk voor iedereen! Absoluut uniek. Hieronder zijn de ingezonden partijverslagen te lezen, eerst van weekendvierkampers Arno en Wim, daarna van Michael, Dennis, Enrico en Hugo, die zich wisten vrij te maken voor deelname aan een tienkamp.

Tata steel weekendvierkamp 1A

door Arno Bezemer

De opletende websitebezoeker heeft al lang gezien dat ik onlangs in Wijk aan Zee vierkamp 1A heb gewonnen. Nu deel ik mijn winstpartijen graag met zoveel mogelijk mensen dus ik heb speciaal voor clubgenoten zonder internet, die vermoedelijk allen ouder zijn dan 100 jaar, de redactie gevraagd mijn partijen die al op de website hebben gestaan nog een keer te plaatsen. Pak er vooral een schaakbord bij!

**Arno Bezemer (2300) -
Bart Piet Mulder (2236)**
TATA STEEL weekend 1A (1)

1.e4 De avond voor het toernooi nog even vlug van 7 man gekeken wat ze met wit en zwart zoal spelen, liever onvoorbereid Caro-Kann dan aangenomen Damegambiet 1...c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 Pf6 5.Pc3 e6 6.Pf3 Le7 7.cxd5 Pxd5 8.Ld3 Pc6 9.0-0 0-0 10.Te1 Lf6 Zo speelt hij het altijd. 11.Le4 En hier was ik out of book. 11...Dd6 12.Lc2!? Pxc3 Lastig voor zwart om te bepalen of 13.Pe4 dreigt. Andersson speelde 2x 12..Pce7 maar dan heb ik toch liever wit na 13.Pe4. 13.bxc3 Toch een succesje als je bxc3 mag doen zonder eerst a3 te spelen. 13...b6? Kan misschien nog, maar is tactisch uitermate dubieus. 14.Dd3 g6



Diagram 1

15.Pg5! Lastig voor zwart, met de verzwakking g6 erbij neem je niet graag op g5, maar zo'n paard laten staan is ook niet verstandig. 15...Lg7 16.Dh3 h6 17.Pe4 met dubbele aanval op Dd6 en h6, zwart moet hopen dat hij met de tegentruc e6-e5 een pion terugwint, maar wit blijft altijd beter staan. 17...Dd8 [17...De7 is niet beter 18.Lxh6 e5 19.De3 exd4 20.cxd4 Lxd4 21.Lxf8 Dxf8



22.Dc1±.] 18.La3!? [18.Lxh6 is ook goed maar rommeliger 18...e5 19.De3 exd4 20.cxd4 Dxd4 21.Df4 en wit moet beter staan.] 18...e5? [Beter is 18...Pe7 maar zwart staat dan wel erg passief.] 19.Df3 exd4 20.Lxf8 Kxf8 21.Tad1 Als wit d4 wint is de partij beslist. 21...Lb7?! [21...Le6 is steviger, maar wit gaat nu op d4 af met 22.La4 en zal uiteindelijk wel winnen.] 22.Lb3 Pe5 23.Dg3 f5 Ik zou dit mijn koning nooit aandoen, dan maar opgeven. 24.cxd4 Lxe4 25.dxe5 De8



Diagram 2

26.Txe4! fxe4 27.Df4+ Ke7 28.Dxe4 Alles wint, het is makkelijk te zien hoe machteloos de zwarte koning is, wit dreigt mat in 1. 28...Kf8 [Op

28...a5 had ik 29.Db7+ Kf8 30.Td3 gepland.] 29.Df3+ Een klein smetje op de partij. [29.Df4+ is sneller mat 29...Ke7 30.Db4#.] 29...Ke7 30.Db7+ Kf8 31.Td3 1-0

**Anne Haast (2233) -
Arno Bezemer (2300)**
TATA STEEL weekend 1A (2)

De voorbereiding op deze partij speelde zich voornamelijk onder de douche af, waar ik besloot geen Aljechin te spelen maar trouw te blijven aan mijn repertoire en af te wachten hoe ze de Najdorf zou aanpakken 1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.De2 Goed dat ik voor de partij even heb gedoucht. 6...g6 7.Lg5 Zo heel raar is wit ook weer niet bezig, wit gaat aanvallen met 0-0-0 en f4 al snap ik het subtiel van eerst De2 niet. 7...Pbd7?! [Beetje flauwekul om geen Lg7 te spelen, ik had een dragadorf opstelling in mijn hoofd waarin Lg7 soms wordt uitgesteld, maar dat heeft met snel Dd1-d2/Lh6 te maken, wat wit nu niet meer zal spelen.] 8.0-0-0 Lg7 9.f4 0-0 Gek ge-

noeg zitten we ineens op voor mij bekend terrein, aangezien ik ooit 6.Lg5 Pbd7 7.f4 g6!? 8.De2 heb bekeken. **10.Kb1** [En hier moest ik het toch weer zelf bedenken, de kritieke variant begon met 10.e5 dxe5 11.fxe5 Da5 en Rybka vindt wit nu beter staan dan 2 jaar geleden.] **10...Dc7** Het is wellicht handig om eerst 10...h6 11.Lh4 in te lassen, als zwart dan later e7-e5 speelt is wit gedwongen te nemen omdat f4 dan in staat. **11.h4** Bovendien kan deze zet dan niet **11...e5** **12.Pf3 b5** Best een spannende stelling. **13.Dd2?!**



Diagram 3

[Beter is aanvallen met 13.h5 b4 14.Pd5 Pxd5 15.exd5 en zwart moet oppassen al gaat het misschien nog wel na 15...h6 16.Lh4 a5.] **13...Tb8?** [Ik was achteraf ten onrecht zeer tevreden over deze subtiele zet. Na het normale 13...b4 14.Pd5 Pxd5 15.Dxd5 heeft zwart 15...Pc5! 16.Dxa8 Le6! (ik zag alleen 16...Lb7 17.Da7 Ta8 18.Dxa8+ Lxa8 19.fxe5 en wit staat goed) 17.Dxf8+ Kxf8 en ondanks dat wit 2 torens heeft voor de dame staat zwart gewonnen.] **14.h5** [Op 14.Dxd6 was ik 14...Dxd6 15.Txd6 b4 van plan, maar heb onderschat hoe goed wit staat na 16.fxe5! bxc3 17.exf6 Txb2+ 18.Ka1. Bovendien

dacht ik weinig keus te hebben. Beter is overigens 15..Pe8! en het valt best mee.] **14...b4** **15.Pd5 Pxd5** **16.Dxd5 Pc5** en zwart heeft zich aardig bevrijd, al maakte ik me nog grote zorgen. **17.fxe5**



Diagram 4

Hier werd ik wakker, terugslaan is niet verplicht. **17...Le6!** Gemist door Haast, die nu van de schrik geen goede zet meer doet. **18.Dd4?** [De zwarte aanval lijkt beslissend na 18.Dxd6 Da5 maar wit heeft 19.Td5 en wie weet hoe het staat mag het zeggen.] **18...dxe5** **19.De3 Tfc8!** Eerst alles mee laten doen. **20.Td2 Da5?!** [Ik vond dit wel een harde zet, maar ik had best even mogen kijken naar 20...Lxa2+! 21.Kxa2 Da5+ 22.Kb1 b3 23.cxb3 Pxb3.] **21.b3 Pa4** **22.bxa4** [22.Td3 Pc3+ 23.Txc3 bxc3 verliest minder snel.] **22...Dxa4** **23.Kc1 b3** 0-1



Diagram 5

Arno Bezemer (2300) - Henk Van Gool (2177)
TATA STEEL weekend 1A (3)

1.d4 Pf6 **2.c4 e6** **3.Pc3 d5** Deze had ik niet verwacht, meestal speel ik 1.e4 tegen Damegambieters. **4.Pf3 Pbd7** **5.e3** Eigenlijk best een slappe zet, maar ik wilde niet in een gewoon Damegambiet terecht komen. **5...Le7** **6.Dc2** [6.Ld3 kost een tempo na 6...dxc4 7.Lxc4 en zwart heeft een ietwat gunstig aangenomen Damegambiet.] **6...0-0** **7.a3** Je moet wat als je weer geen Ld3 wil spelen, eventueel ga ik verder met c5 en b4. **7...c5** De gelijkmaker. **8.dxc5 Pxc5** **9.b4 Pce4** **10.Lb2** Toch was ik hier niet ontevreden, wit kan vlot ontwikkelen, Lc8 staat passief, Pe4 staat kwetsbaar, en na 10..Pxc3 11.Dxc3 oefent wit druk uit op g7. **10...a5!** **11.b5 a4?!** Onhandig. Dit was het moment om iets aan Lc8 te doen met Ld7 of b6/Lb7. **12.Pxe4 Pxe4** **13.Ld3 Da5+** **14.Ke2** Hier zat ik niet zo mee. **14...f5** Als zwart nu 15..Ld7 mag doen heeft wit helemaal niets, dus.. **15.Pe5 Ld6**



Diagram 6

Houdt de velden c5 en c7 onder controle. **16.g4!** Blijkt het ineens om veld g7 te gaan. **16...Lxe5** **17.Lxe5 Ld7** **18.gxf5 exf5?** [Dit is te passief. 18...Txf5 is veel beter, ik hoopte dan

goed te staan na 19.Lxe4 of 19.f4 maar ze vallen allebei tegen. 19.Lxe4 (of 19.f4 Tc8 20.Lxe4 dxe4 21.Dxe4? Txc4) 19...dxe4 20.Dxe4? Lxb5.]

19.Thg1 [Na 19.Tag1 Tf7 vind ik Th1 wat raar staan.]

19...g6 20.h4 Ik zag het hier helemaal zitten. Rybka vindt eerder zwart beter staan, misschien moet ik opnieuw naar de vraag- en uitroeptekens kijken. **20...Tac8?** [20...Dd8! ligt niet voor de hand maar is lastig voor wit, bv: 21.Th1 De7 22.Ld4 f4; 20...Tae8 is ook een idee. Na 21.f4 Txe5 22.fxe5 Dc7 weet ik niet wie er beter staat.] **21.h5 Kf7**

Zie diagram 7

[Na 21...Lxb5 wint wit met 22.hxg6 h6 23.Th1.] **22.Tab1!** [Rybka vindt die ! natuurlijk weer onzin, maar ik vond het



Diagram 7

wel een mooie subtiële zet. Tg1 houdt g6 nog onder schot en direct 22.hxg6+ hxg6 23.Th1 levert weinig op na 23...Lxb5 24.Th7+ Ke6.]

22...Le6? [Zwart heeft dit veld nodig voor de koning, veel beter is 22...Tfe8 23.Ld4 dxc4 24.Lxe4 fxe4 25.hxg6+ hxg6 26.Tg5 Lf5 27.Th1 en zwart staat beter zijn stelling

er uitziet.] **23.hxg6+ hxg6 24.Th1** Grote problemen voor zwart omdat Ke6 niet meer kan. **24...Pc5? 25.Th7+ Ke8 26.cxd5 Pe4 27.Db2** De dame gaat meedoen. **27...Lxd5 28.Tc1** [28.Ld6 Pc3+ 29.Ke1] 28...Dd8



Diagram 8

29.Ld6 De5 is niet te verhinderen 1-0

Tataïsmе

door Wim Suyderhoud

Vooropgesteld, ik vond het een bijzonder voorrecht om weer mee te mogen doen in Wijk aan Zee, hoewel ik pas echt tevreden ben als ik een keer aan een tienkamp heb meegedaan. Toch moet het me van het hart: de nieuwe, surrealistisch aandoende vormgeving ging me boven de pet. Ik zou het het Tataïstisch willen noemen. Ik ben bang dat ik in een opwelling een van de pispakken in de WC van de Moriaan met een zwarte viltstift voorzien heb van mijn handtekening.

Wat het schaken betreft, ik had me ingeschreven voor een weekendvierkamp, net als vorig jaar. Toen waren mijn tegenstanders uiterst voorzichtig en vielen er veel saaie halfjes. Dit jaar liep het anders, misschien doordat ik begon met een nul.

Bart van den Bosse (1728) – Wim Suyderhoud (1758)
Tata steel weekend 5N (1)
[Zie diagram 1] Ik vond na een half uur piekeren in 1...

Ld6 een acceptabele oplossing voor mijn positionele problemen. **2.g3?** De paniekerige reactie waar ik op had gehoopt. Gewoon alles ruilen op d5



met pionwinst had gekund. Wit geeft dan zijn h-pion op, maar er wacht hem een gunstig eindspel. **2... Le5! 3.Td3** en zwart kan materiaal winnen



Diagram 1

met 3... d4. Maar. Hier meende ik om onverklaarbare redenen van plan te moeten veranderen met 3... Lxc3, waardoor ik de pion op d5 verloor, zonder enige compensatie. Er was weinig aan de hand omdat ik kon afwikkelen naar een eindspel met ongelijke lopers, maar ik kon de frustratie niet afschudden, gaf zo maar een tweede pion weg en verloor de partij schlemielig. Hieronder laat ik de tweede en de derde partij zien. Ik wilde agressief te werk gaan om nog iets van het toernooi te maken. Dat lukte wonderwel. In de tweede partij kreeg ik de kans om een winnend kwaliteitsoffer uit te voeren en in de derde kon ik de winst pakken met een stukoffer.

Machiel Moes (1776) - Wim Suyderhoud (1758)
Tata steel weekend 5N (2)
1.e4 d5 2.exd5 Pf6 3.Pc3 Pxd5 4.Pxd5 Dxd5 5.d4 Pc6 6.c3 e5 7.De2 Le6 8.dxe5 Pxe5 9.Lf4 Ld6 10.Td1 Dc5 11.Db5+ Een vervelend schaakje. Nu moet ik de dames ruilen. 11...Dxb5 12.Lxb5+ Ke7 13.b3 a6 14.Le2 The8 15.Le3 f6 16.h3 Tad8 17.Pf3 Pc6 Het paard staat hier ongelukkig. Dat zal blijken in het vervolg van de partij. [17...Ld7 18.Kd2 b6 19.Pxe5 Lxe5 20.Kc2] 18.0-0 Kf8 19.Pd2 Le5 20.Pe4 Lf5 21.Pc5 Lc8 22.Lf3 Lxc3 23.Pxa6 Le5 24.Pc5 Misschien had wit be-

ter kunnen slaan op c6 om zwart een lastig te verdedigen dubbelpion te bezorgen. Ik vermoed dat de witspeler nog geen afstand wilde doen van het loperpaar. 24...g6 25.Td3 Het begin van een dubieus avontuur. 25...Ld6 26.Ld5 Kg7 27.Td2 Nu is de loper op e3 overbelast en kan zwart een kwaliteitsoffer brengen. [Zie diagram 2] Txe3! 28.Lxc6 Tc3 29.Txd6 Zwart dreigde Lh2+, maar dit is geen goede oplossing. Zwart krijgt een gevaarlijke vrijpion. 29...cxd6 30.Pxb7 Lxb7 31.Lxb7 d5 32.Td1 d4 33.Kf1 f5 34.Ke2 Tc2+ 35.Td2 d3+ 36.Kd1 Tc3 37.Tb2 Td7 38.La6 Ta7 39.Lc4 Niet de beste zet, maar ook na het betere Kd2 kan wit het tij niet keren. 39.Kd2 Tc2+ 40.Txc2 dxc2 41.Ld3 c1D+ 42.Kxc1 Txa2 43.Lc2 De b-pion is gemakkelijk tegen te houden. 39...Tc2 40.Txc2 dxc2+ 41.Kxc2 Txa2+ 42.Kc3 Txf2 43.Ld5 Kf8 44.Kc4 Ke8 45.Kc5 Kd7 46.b4 Kc7 47.b5 Tc2+ 48.Kd4 Kb6 49.Lc6 Te2 50.Kd5 De witspeler heeft nog een foutje nodig om te kunnen opgeven. 50...Txxg2 0-1

Wim Suyderhoud (1758) - Gerard Van der Loop (1704)
Tata steel weekend 5N (3)
1.d4 Pf6 2.Lg5 e6 3.e4 Le7 4.Ld3 Pc6 5.c3 h6 6.Le3 d6 7.h3 a6 8.Pf3 e5 9.0-0 0-0 10.dxe5 dxe5 11.Dc2 Le6 12.Pbd2 Ld6 13.Tfd1 De7

14.Tac1 b5 15.a3 Pa5 16.c4 c6 17.c5 Lc7 18.Dc3 Pb7 19.b4 Pd7 20.Pf1 a5 [Zie diagram 3] 21.Lxb5! axb4 Acceptatie van het stuk met 21...cxb5 leidt tot het spannende 22.c6 axb4 23.axb4 Ld6 24.cxb7 Ta6 25.Lc5 Pxc5 26.bxc5 Lb8±. Nu is zwart gedoemd tot passiviteit. Ik kan van alles uitproberen zonder zelf gevaar te lopen. 22.axb4 Pd8 23.Le2 Pf6 24.Pg3 Pb7 25.Ta1 Kh7 26.Ta3 Txa3 27.Dxa3 Tb8 28.Da6 Pd8 Oké, dan beginnen we gewoon opnieuw. 29.Da3 g6 30.Ta1 Dd7 31.Dc3 Pe8 32.Ld2 f6 33.De3 Pf7 34.Lc3 Pg7 35.Kh2 Niet handig, maar hierna heb ik opnieuw weinig te vrezen en kan ik me permitteren op mijn schreden terug te keren en een ander winstplan te kiezen. 35... Pg5 36.Pd2 f5 37.Dd3 f4 38.Pgf1 De7 39.Pf3 Pf7 40.Ta7 Pe8 41.Kg1 Ld7 42.P1d2 g5 43.Pc4 Td8 44.Pfxe5 Le6 45.Df3 Lxc4 46.Pxc4 Td7 47.e5 Pg7 48.Dxc6 Pe6 49.De4+ Kg7 50.Pd6 De zwartspeler kon het niet meer aanzien en gaf op. [Zie diagram 4] Ik kan met niet herinneren na 50 zetten een eind aan een partij te hebben gemaakt met zo veel stukken nog op het bord. 1-0

Omdat in deze laatste ronde mijn eerste tegenstander verloor van mijn tweede, kwamen er drie winnaars met elk twee punten.



Diagram 2



Diagram 3



Diagram 4

Twée weken lang een bord voor mijn kop!

door Michael Wunnink



De zomer van 2010 was me niet in de koude kleren gaan zitten. Sinds ik het schaken voor een aantal jaar op een lager pitje heb moeten zetten en pas sinds twee jaar weer enigszins ermee bezig ben, ben ik niet meer zo'n Elo-fanaat (voor zover ik dat daarvoor al was), maar toen ik mijn rating op de FIDE-ratinglijst van mei 2010 van 2299,45 naar beneden afgerond (wiskundig natuurlijk niets op aan te merken) op 2299 zag uitkomen, en dus net geen 2300, begon het toch te kriebelen. Ik moest en zou die 2300 aantikken! Ik ben die zomer in mijn gretigheid om dat ene puntje te halen (zelfs 0,05 was genoeg voor de 2299,5 om naar boven afgerond te worden) door een combinatie van matig spel, hittegolf (hadden mijn tegenstanders ook last van) en zelfoverschatting en daarmee onderschatting van tegenstanders 41 punten armer van een koude kermis thuisgekomen. Toen besloot ik om maar even wat gas terug te nemen en weer puur voor mijn spelplezier te spelen (zou vanzelfsprekend moeten zijn). Dit deed ik door in de eerste plaats minder te spelen, zodat ik meer uitkeek naar iedere afzonderlijke partij. Verder be-

sloot ik mijn repertoire wat te verscherpen, waardoor weer een frisse kijk heb op het spelletje. Inmiddels ben ik me weer een weg omhoog aan het vechten, maar vooral door niet meer met die rating bezig te zijn, maar gewoon "lekker te spelen". Met dit in het achterhoofd besloot ik aan TATA 2011 mee te doen. Ik hield er rekening mee in een van de tienkampen groep 2 te spelen, omdat ik daar na mijn ratingval wel weer thuis zou horen. Op de eerste dag van het toernooi bleek ik toch in groep 1 te zijn ingedeeld, iets waar ik stiekem een beetje op hoopte. Mijn nieuwe benadering heeft geleid tot een zeer grillig verloop van nullen en enen, met pas in de laatste ronde een korte remise, resulterend in een 50%-score. Dit was zeker niet mijn beste toernooi, maar de eerste keer sinds lange tijd dat ik er elke partij vol voor ben gegaan, zonder reserves. Dan kun je wel eens op je bek gaan, maar ook mooie partijen winnen. Ik heb weer even van het oude schakersbestaan mogen proeven. Twee weken lang een bord voor je kop! Om mijn avonturen te delen en voor mezelf als een stukje closure, hierbij een greep uit mijn partijen.

T. Barendse – Michael Wunnink
TATA Wijk aan Zee (3)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Le3 e5 7.Pde2 Ook nu weer een ongebruikelijke opzet in wat een Engelse aanval leek te gaan worden. **7...Le6 8.f4 Dc7 9.f5 Lc4 10.Pc1 d5! 11.Pxd5** [11.exd5 Lxf1! (11...Lb4 12.d6) 12.Txf1 (Op 12.Kxf1 volgt ook 12...La3) 12...La3! is een van de pointes van 8... Dc7.] 11...Pxd5 Met deze zet verlies ik mijn objectiviteit. Ik dacht er verstandig aan te doen een keer zelf niet al te veel complicaties op te zoeken en met de dreigende afwikkeling naar een eindspel Ted Barendse, die met 0 uit 2 was begonnen, uit de tent te lokken. Het vooruitzicht van een gelijk eindspel zou hem verleiden tot onverantwoorde winstpogingen, althans dat was de gedachte. Ik had natuurlijk mijn intuïtie moeten volgen en op compensatie moeten spelen, zoals 'Nepo' dat in deze stelling ook had gedaan. [11...Lxd5 12.exd5 Lc5 (12...Ld6!?) 13.Lxc5 Dxc5 14.Pb3 Db4+ 15.Dd2 Dh4+ Anisimov-Nepomniachci, Ulan Ude] **12.exd5 Da5+?** Hier had ik nog met of zonder op f1 slaan Ld6 met positionele compensatie en

ontwikkelingsvoorprong kunnen en moeten spelen. **13.Kf2 Dxd5** Ik had niet verwacht dat Barendse gewoon lekker een eindspelletje zou uittikken gezien zijn stand in het toernooi. Pas nu drong me de ernst van de situatie door, hoewel zwart natuurlijk nog kan vechten. **14.Pe2!** Wit stelt de dameruil nog even uit tot zijn stukken optimaal staan. [14.Dxd5 Lxd5 is een prettige versie van het eindspel waarin zwart geen problemen heeft. Dit was dan ook voor mij reden om zelf met Pd5: en Da5 en Dd5: de afwikkeling in te leiden.] **14...Pd7** [14...Dc6 om de dames toch maar op het bord te houden is wellicht beter, maar met het oog op mijn ontwikkelingsachterstand leek me dit niet verstandig. De partij is echter ook geen pretje.] **15.Pc3! Dxd1** [15...Dc6 16.Lxc4 Dxc4 17.Dd5 is erg prettig voor wit.] **16.Txd1 Tc8 17.Lxc4 Txc4**



Diagram 1

18.Td5! Bindt het zwarte paard aan e5. **18...Le7 19.Kf3!** [19.Thd1? Pf6! was mijn goedkope valletje. Een zet eerder kon dat niet omdat dan Te5: met schaak zou gaan. Barendse is echter niet voor één gat te vangen.] **19...h6?** Het idee is om als wit veld d5 vrijmaakt voor het paard, dat ik dan met Pf6 d5 kan controleren zonder door Lg5

gestoord te worden. Aan h6 kleven echter ook nadelen. Ik ontnem ik mezelf een laatste bron van tegenspel met een keer g6, helemaal omdat ik niet veel later het spuuglelijke f6 als follow-up weet te produceren. Ik had hier gewoon moeten gaan liggen (nou ja, in de partij ga ik helemaal liggen) met 19...f6 20.Thd1 Pf8 gevolgd door een eventueel g7-g6 en op g4 h7-h5].

20.Thd1 Tc7 21.Pe4 Door de pion op f5 kan wit zijn paard ook ideaal op e4 kwijt. Het probleem is dat ik geen vin kan verroeren als ik niet vroeg of laat f6 speel. **21...f6** Dan maar meteen! **22.c3 Pb8 23.La7 Pd7 24.Le3 Pb8** Zou Barendse ingaan op zetherhaling? **25.Lc5!** De inleiding tot een opeenvolging van krachten waarmee Barendse de over mezelf afgeroepen ruïne beetje bij beetje binnendringt. **25...Kf7** [25...Lxc5 26.Td8+ Kf7 27.Txh8] **26.Lxe7 Kxe7 27.Pc5** Veld e6 lonkt! **27...g6** Tja, je moet wat, hè? **28.fxg6 Tg8 29.Td8!** De absolute killer. Mooi gespeeld door Barendse, die al met al een hele goede partij heeft gespeeld. De resterende zetten stonden bij mij vooral in het kader van een stukje closure :) **29...Txg6** [29...Txd8 30.Txd8 Kxd8 31.Pe6+ Kc8 32.Pxc7 Kxc7 33.g7 en de pion loopt door.] **30.Txb8 Txc5 31.Txb7+ Ke6 32.g4 Tc6 33.Tdd7 a5 34.Te7+ Kd6 35.Tbd7+ Kc5 36.Ta7 Kb5 37.Teb7+ Tb6 38.c4+ Kc5 39.Txa5+ Kc6 40.Txb6+ Kxb6 41.b4 e4+ 42.Kf4 e3 43.Ta3** En hier hield ik het voor gezien. Zoals wel vaker in het leven, mag je jezelf niet verloochenen omdat je denkt dat je tegenstander op een bepaalde manier gaat reageren. Gewoon je eigen spel spelen! **1-0**

M. Smits – Michael Wunnink
TATA Wijk aan Zee (5)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 Pbd7 De laatste tijd erg in zwang. **7.Lc4 Db6 8.Lb3 e6 9.Dd2 Le7 10.0-0-0 Pc5 11.f3 Dc7 12.Kb1 0-0 13.g4 Ld7?!** Een lichte onnauwkeurigheid. Ld7 is alleen nodig als wit op b5 a3 speelt en zwart het van a6-a5 en b5-b4 moet hebben. Als wit a3 nalaat, is Ld7 wellicht niet nodig in de zin dat zwart ook iets anders dan Ld7 kan spelen. De reden dat ik toch eerst Ld7 speelde, is dat ik wit de optie Lf6: en Pb5: wilde ontnemen, maar bij nader inzien is dat alleen vervelend als de zwarte koning nog op e8 staat en wit op d6 kan slaan met schaak. [13...b5 14.a3 (14.Lxf6?! Lxf6 15.Pdx5? axb5 16.Pxb5 Dc6 14.Le3!?) 14...Tb8 15.h4 Ld7 16.h5 is een mogelijke zetverwisseling naar, als ik me niet vergis, een Caissa-partij tussen Hugo en Arno.] **14.h4** [14.Le3!?: is een goed alternatief om niet de loper te geven om g5 te kunnen doen.] **14...b5 15.Lxf6 Lxf6 16.g5 Ld8** Na lang nadenken besloot ik dat de loper op d8 beter staat dan op e7. Zo kan de dame over de zevende rij meeverdedigen en sta ik niet in allerlei Pf5 en/of Pd5 grappen. [16...Lxd4 De min of meer geforceerde variant beginnende met 17.Dxd4 a5 18.h5 a4 19.h6 e5 20.Df2 g6 21.Pd5 Da7 22.Pf6+ Kh8 23.Ld5 Tab8 24.f4 helpt alleen wit.] **17.h5 b4 18.Pce2 a5 19.g6 Lf6!** Combineert aanval met verdediging. **20.Pf4!?** Dwingt me tot een achteraf sterk pionoffer. [20.gxh7+!? Kxh7 21.Lc4 a4 22.h6 g6 is spannend...] **20...Pxb3!** [20...Tae8 om e6 te dekken vond ik veel te pas-



sief.] **21.cxb3 a4!** Snel ook actief worden... **22.gxf7+** [22.bxa4 Txa4 23.gxf7+ Kxf7 24.h6 g6 25.Pc2 b3 26.axb3 Ta6 27.Pd3 Kg8 is een voorbeeldvariant om aan te geven dat zwart in dit soort stellingen vrij geruisloos beter kan komen te staan. Als ie niet mat gaat, maar een kniesoor die daarop let :)] **22...Txf7 23.Pfxe6 Da5**



Diagram 2

Ik heb de pion op e6 speculatief geofferd vertrouwend op mijn loperpaar in de aanval en de ongelukkige onderlinge positie van witte paarden die elkaar moeten blijven dekken en met name het paard op e6 dat geen velden heeft.

24.Dd3? Kost een kwaliteit, hoewel wit wel wat compensatie krijgt. [24.bxa4 Lxa4 25.b3 Ld7 26.h6 Te7 27.hxg7 Txe6 28.Dh2 h5 en dankzij de druk over de a-lijn kan de witte dame niet dieper in de zwarte gelederen komen.]

24...axb3 25.Dxb3 La4 26.Dc4 Lxd1 27.Txd1 Dxb5 De vrije h-pion kan van pas komen. **28.Dxb4 De5** Bindt de witte paarden weer aan elkaar. **29.Db3 Tc8?!** [29...d5!? Hier had ik beter nog een pion kunnen geven om mijn kwaliteit in het actieve eind-

spel tot gelding te brengen. Nu sta ik wit enige grip toe. **30.Dxd5 Dxd5 31.exd5 Tfa7 32.a3 Tb8 33.Ka2 Td7 34.Pb3 h5 35.a4] 30.Pf5?** [30.Pc7! Wit had zijn hangende paard naar het ideaalveld d5 kunnen omspelen met het spectaculaire 30...Dh2 (30...Txc7 31.Db8+ Tf8 32.Dxc7 is de tactische rechtvaardiging) 31.Pd5 Kh8 32.Pxf6 Txf6 33.a4 Ta8 34.Tc1 Tff8 35.Dd1 Tfb8.] **30...d5!** Dankzij deze bevrijdende opstoot kan zwart uit de grip ontkomen en zijn kwaliteit meer verzilveren. **31.Txd5 Tb8!** de pointe. **32.Txe5 Txb3 33.axb3 Lxe5 34.f4 Lb8?!** [Bijvoorbeeld iets beter is 34...Lf6!? 35.Pg3 g6 36.e5 Le7 37.Kc2 h5 38.Kd3 h4 39.Pf1 h3 40.Ke4 maar ik vond de loper daar in lichte tijdnood te kwetsbaar staan.]

35.Kc2 h5 36.Kd3 Tb7 37.Kc4?!
 [37.Pc5!? Ta7 38.Ke3 g6
 39.Ph4 Kf7 40.e5 Ta2 41.Pd3
 Lc7 42.f5 gxf5] 37...g6
38.Ph4?! [38.Pfd4!? bijvoor-
 beeld. Een zware technische
 fase staat zwart te wachten na
 38...h4 39.Pf3 h3 40.Peg5
 Lxf4 41.Pxh3 Tc7+ 42.Kd5
 Le3 43.e5 Tb7 wat zou moe-
 ten volstaan, maar nog wel
 even kan duren.] **38...Lxf4!**
 [38...Tb6!? 39.f5 gxf5 40.exf5
 Ld6 41.Pd4 Kf7 42.Kd5 Kf6
 43.Phf3 Lf4 44.Kc5] **39.Pxg6?!**
 [39.Pxf4!? g5 40.Pfg2 Tc7+
 41.Kd3 gxh4 42.Pxh4 Td7+
 43.Kc4 Td2 44.b4 Tc2+] **39...Lb8?!**
 [39...Lg3!? 40.Pgf4
 Lxf4 41.Pxf4 h4 42.Ph3 Tc7+
 43.Kd5 Td7+ 44.Kc4 Tf7
 45.Pg5] **40.Pc5 Tg7** Na een
 verre van foutloze consolidatie
 mijnerzijds hebben we allebei de
 40° gehaald en gaf wit op. **0-1**

S. Beukema – Michael Wunnink
TATA Wijk aan Zee (7)
 Na een dramatische partij
 tegen Twan Burg heb ik me
 op de rustdag bijeen weten te
 rapen om er weer te staan te-
 gen het jonge talent Stefan
 Beukema. **1.e4 c5 2.Pf3 d6**
3.c3 Ik was wel weer toe aan
 wat rust na al mijn vorige
 avonturen, dus 3.c3 stemde
 me tevree. **3...Pf6 4.h3 g6**
5.Ld3 Lg7 6.Lc2 Pc6 7.0-0
0-0 8.Te1 e5 9.d4 Dc7
 [9...exd4 10.cxd4 Pd7 is ook
 een optie, met na d4-d5 een
 soort Benoni.] **10.dxc5** Ik zou
 de spanning niet zo vroeg op-
 heffen... **10...dxc5 11.Le3 b6**
12.De2 Ph5 13.Pa3 Pf4
14.Df1 h6 Om ongestoord
 Le6 te kunnen doen. **15.La4?!**
 Met een concrete aanpak in
 gedachten. **15...a6 16.b4 b5**

Zie diagram 3

17.Lxb5 axb5 18.Pxb5 Db8
19.Lxc5 Td8 Wit heeft 3 pi-
 onnen voor het stuk. Toch



Diagram 3

staat zwart beter. De witte
 dame staat slecht op f1 en
 zwart drukt op a2. **20.Tad1**
 Besluit een van de drie pion-
 nen terug te geven. [20.a4
 Pd3] **20...Txd1 21.Txd1 Txa2**
22.Ld6 Db7 23.Dc4? Wint
 geen tempo op de toren.
23...Le6! Maar zwart wel op
 de dame! **24.Dc5 Lb3** Hier is
 het al uit. De toren op d1
 hangt en zwart dreigt Pe6 met
 stukwinst omdat de dame het
 paard op b5 niet kan blijven
 dekken. **25.Pxe5** Rommelt
 nog wat verder. **25...Pxe5**
26.Lxe5 Pe2+ 27.Kh1 Lxd1
28.Pd6 Dd7 29.Lxg7

Zie diagram 4

29...Pg3+! Ongetwijfeld niet
 de enige winnende zet, maar
 wel de zuiverste. [29...Kxg7



Diagram 4

30.De5+ f6 31.Pe8+ Kf7
32.Pd6+ Kg8 33.Dd5+ Kf8
 wint ook.] **30.fxg3** [30.Kg1
 Kxg7 31.De5+ Kg8 32.Pe8
 Ph5!! Dekt f6 en g7! Wit moet
 het paard dus wel nemen.]
30...Lf3! De pointe. Zwart
 dreigt Dh3! **31.Dc8+** [31.Pf5
 Dd1+ 32.Kh2 Txg2#]
31...Dxc8 32.Pxc8 Lxg2+
33.Kg1 Kxg7 Wit speelt dit
 nog belachelijk lang door,
 maar ik weet uit ervaring dat
 je soms even de teleurstelling
 nog een paar zetten van je af
 moet spelen. **34.Pd6 Kf6**
35.c4 Ke5 36.c5 Lxe4 37.b5
Tc2 38.Pxf7+ Kd4 39.c6 Ke3
40.g4 Tc1+ 41.Kh2 Kf2 De
 zwarte koning komt hoogst-
 persoonlijk langs om het mat-
 net te sluiten. **0-1**



Vuurdoop in groep 2

door Dennis Breuker



Dit jaar was mijn debuut in groep 2 van Tata steel. De keren daarvoor moest ik altijd in groep 3 meespelen, zowel tienkampen als vierkampen. Daar kwam ik altijd goed mee, maar groep 2 is natuurlijk andere koek. Mijn KNSB-elo gaf dat ook aan: ik was de laagste van de groep.

Mijn eerste zorg was om niet te slecht te starten. Snel van de nul af zijn zou mooi zijn. De eerste ronde tegen Marc Helder kwam ik zwaar onder druk te staan, maar door een pion te offeren en daarna dwars door het centrum te gaan kon ik het tij keren. Opgelucht de aanval te hebben afgeslagen bood ik remise aan, dat Marc aannam met de woorden: “volgens mij sta je beter”. Dat zou ik nog vaker horen...

De tweede ronde moest ik tegen Sinterklaas (zo noemde mijn zoontje Lucas hem, toen ik op internet een foto van Etmans had gegoogeld). Deze man kende ik nog wel van het jaar toen hij en Barendse beide naar grootmeester groep C waren gepromoveerd en beiden onderaan eindigden met een schamel halfje. Het werd een spannende partij waarin Etmans wat zwakke pionnen en velden had, waar ik optimaal van profiteerde. Zie partij aan het eind van dit artikel. De derde ronde maakte ik

kennis met iemand die zich op dezelfde manier voorbereid als ik: kijken wat je tegenstander speelt en dan een variant spelen die je zelf nooit speelt, maar wel tot in de puntjes hebt voorbereid. Op zet 8 besefte ik wat Filip Borst aan het doen was, en ik besloot op zet 9 een huisvariantje te spelen dat bij correct spel van zwart gelijk was, maar genoeg valkuilen bevatte. En zwart wist het niet, viel in een valkuil en verloor hard. “De bedrieger bedrogen” waren zijn woorden. 2½ uit 3, en ik sta bovenaan. Wat gebeurt hier?

Ronde vier bracht me Ivo Timmermans. Ivo had weinig tijd om zich voor te bereiden en besloot daarom naar het Engels te grijpen (waardoor ik op zet 1 al uit mijn voorbereiding was). Gelukkig kende hij de opening niet zo goed, en ik kwam in een speelbare stelling. Na mijn lange rokade kreeg ik een zware aanval over me heen die ergens had moeten doorslaan. Gelukkig miste Ivo dat, en nadat de rook was geklaard bleef er een remisestelling over. Weer niet verloren! Deze partij staat overigens op onze website:

<http://tinyurl.com/tata2b>.

De vijfde ronde moest ik tegen Bark. Om een of andere reden was ik wat onzeker (hoewel er 16 zetten theorie waren gespeeld) en op zet twintig bood ik remise aan.

Dat aanbod werd aangenomen met de woorden “je staat beter”. En dat was zeker zo.

Ik was dus na vijf ronden nog ongeslagen. Aangezien ik het jaar ervoor in groep 3 ook niets had verloren ging ik ineens nadenken over hoe lang ik in Wijk aan Zee ongeslagen was. Dat is natuurlijk de goden verzoeken... Het bleek dat ik achttien partijen op rij in Wijk aan Zee niet had verloren.

De goden gaven gehoor, en in de zesde ronde ging ik er snel en hard af tegen een huisvariantje van Ben van Geffen. Een kansloze partij.

Hierna begon ik te denken aan consolideren, maar ik moest tegen koploper Jan Jaap Janse, die een punt op me voorstond. Bij winst zouden we dus gedeeld eerste staan. Ik besloot ervoor te gaan, en kwam beter uit de opening. J3 bood me daarop remise aan. Hoewel ik besloten had voor de winst te gaan, ging ik toch over het aanbod nadenken. Vijfentwintig minuten lang. En ja, dan heb je zo weinig tijd over, dan moet je het wel aannemen. Zo kan ik alles wel goedpraten! En had ik al verteld dat ik een betere stelling had?

Omdat ik zo van mezelf baalde besloot ik er de achtste

ronde keihard voor te gaan tegen Pim Ghijsen. Hij speelt London System, dus dat is lastig op winst spelen met zwart. Ik speelde een dubbel-fianchetto en offerde wat pionnen om spel te krijgen. In een heel spannende stelling waar ik zeker compensatie heb geef ik een stuk weg door een eenvoudige dubbele aanval toe te laten. Stap 2!

De laatste ronde geloofde ik het wel. Ik bood snel remise aan, wat werd aangenomen. En dit keer stond ik minder. Al met al een prima resultaat, 4½ uit 9 tegen 2131. Maar de remises in betere stellingen knagen toch aan me. Binnenkort maar eens een bezoek brengen aan de psycholoog om daarvan af te komen... Tot slot een deel van mijn partij tegen Etmans.

M. Etmans – Dennis Breuker
Tata steel tienkamp 2B



Diagram 1

Stelling na 23.Ph3-f2
Ik heb een heerlijke stelling: weinig zwaktes en een mooi paard op c5. Wit heeft zwaktes op a4, c4 en f3. Om de zwarte velden maar niet te noemen. **23...Pb6** Aanval op de zwaktes. Deze lijkt niet te dekken, maar wit heeft er nog een: **24.Ta2 Df7** Wat staan de zwarte stukken mooi. Alle witte zwaktes zijn aangevallen door de twee paarden, de dame



Dennis tegen "Sinterklaas".

en de toren. [Op 24...Pbxa4 zou nu volgen: 25.Tfa1 Pb6 26.Txa5 en het is gewoon ruilen.] **25.Tc1?** [25.Dc3 Leek me de enige om geen pion te verliezen. Ik wist nog niet of ik dan zou gaan slaan op a4. Het idee van de zet is: 25...Pbxa4 26.Da1 Pb6 27.Txa5 Txa5 28.Dxa5 en wit heeft geen pion verloren.] **25...Pbxa4** Nauwkeurig blijven. [25...Pcxa4 26.Pd3 leek me minder.] **26.Tca1 Pb6 27.Txa5 Txa5 28.Txa5 Pxc4 29.Pxc4 Dxc4** Zo, pionnetje gewonnen en klaar. Zwart heeft nauwelijks zwaktes en wit wel! **30.Da3 b6 31.Ta8 Dxb5** Nog een pion. **32.Txf8+ Kxf8 33.Da8+ De8** Ik wilde geen dame binnen laten komen, maar met een paard op e6 is alles goed verdedigd. [33...Ke7 34.Dg8 Pe6 is ook prima.] **34.Da7** Nu ga ik de dame langzaam verjagen. **34...Dc8 35.Pd1 Db7 36.Da2 b5** Wat nou toren achter de vrijpion? Dame achter de vrijpion. Lopen maar! **37.Pb2 b4 38.Dc4 b3 39.Kf2 Da6** Inmiddels wilde ik wel dames ruilen. [39...Da7! 40.Kg2 Da2 was erg simpel geweest.] **40.Db4** Gemist. Er dreigt weer binnenkomst. **40...Db7** Even zetten herha-

len tot zet 40. **41.Dc4 Da6 42.Db4 Ke7!** Hierover was ik wel tevreden. Gewoon lopen. Wit kan niet veel. **43.Ke3 Kd7 44.Pc4** Zorgt voor eventuele Nxe5-geintjes. **44...Da1** Dekt e5, en dreigt wat op d4. Verder ga de pion weer verder gaan wandelen op termijn. Ook kan ik via g1 irriteren. **45.Ke2 Dd4 46.Db5+ Ke7 47.Pa5 Db2+** [Natuurlijk geen 47...b2? 48.Pc6+.] **48.Kf1 Dc1+ 49.Kg2 b2** We zijn er bijna! **50.Db8** [50.Pc6+ Kf6 51.Db8 Pe6 52.De8 leek me nog eng 52...Dd2+ (Ik heb altijd nog het vangnet 52...Dxc6 b1D) 53.Kh3 Pg5+ 54.Kg4 h5+ 55.Dxh5 b1D is dan wel erg overtuigend.] **50...Pe6** [50...Dd2+ 51.Kh3 Dxa5 wint een stuk, maar ik had geen zin om het eindspel na 52.Dxb2 nog lang te moeten spelen. Ik wilde die b2-pion tot dame laten promoveren.] **51.Da8 Pd8** Even c6 dekken. Hier geloofde wit het wel. [51...b1D had ook gekund: 52.Pc6+ Kf6 53.De8 kan niet wegens 53...Df1#] **0-1**

Topvorm in Wijk aan Zee

door Enrico Vroombout

Elk jaar speel ik mee in het schaaktoernooi in Wijk aan Zee. Dit jaar was ik ingedeeld in groep 2C. Een loodzware groep met alleen maar goede schakers. Maar ziet, ik verkeerde in topvorm en rolde bijna alle tegenstanders op. Uiteindelijk haalde ik 7½ uit 9 (TPR 2356), wat net genoeg was om de eveneens uitstekend presterende Pieter Roggeveen (ELO 2186) nipt voor te blijven.

“Daar was dus geen aanrijding voor nodig,” zei Huib Vriens tegen mij toen hij de uitslag bestudeerde. Vlak voor de zevende ronde had ik Pieter bijna aangereden. Ik zat in mijn auto en reed over de weg voor de Moriaan. Hij liep op het trottoir geanimeerd te kletsen met een vriend van hem. Plotse-ling liepen Pieter en zijn vriend, zonder te kijken, zomaar de weg op om over te steken. Ik kon nog maar net op tijd stoppen. Gelukkig maar, anders zou mijn laatste overgebleven concurrent toen al zijn uitgeschakeld. Huib was overigens getuige van het hele voorval.

Maar goed, terug naar het toernooi. Dat ging dus de hele tijd crescendo met mij. Uiteraard ben ik zeer tevreden over de eindstand. Maar nog meer tevreden ben ik met de kwaliteit van mijn partijen. In Wijk aan Zee heb ik eindelijk weer eens heel erg leuke partijen gespeeld. Dat begon met zwart in de tweede ronde tegen ratinghoogste Joost Heltzel.

J. Heltzel (2224) – Enrico Vroombout (2110)
Tata steel Wijk aan Zee (2)

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7
4.e4 d6 5.Pf3 0–0 6.Le2 e5
7.0–0 Pc6 8.d5 Pe7 9.Pe1
Pd7 10.Pd3 f5 11.f3 f4
12.Ld2 g5 13.Tc1 Pg6 14.b4
Pf6 15.c5 Tf7 16.cxd6 cxd6
17.Pf2 Lf8



Diagram 1

Er is een typische Konings-indische stelling ontstaan. Wit moet aanvallen op de damevleugel, zwart op de koningsvleugel. 18.a4 h5 19.h3 Tg7 20.Pb5 a6 21.Pa3 Ph8 22.Pc4 g4 23.fxg4 hxg4 24.hxg4 b5 25.axb5 axb5 26.Pa5 Db6

Zie diagram 2

Zwart heeft een pionnetje geofferd om lijnen op de koningsvleugel te openen. In de diagramstelling heeft wit een levensgroot probleem. Pf2

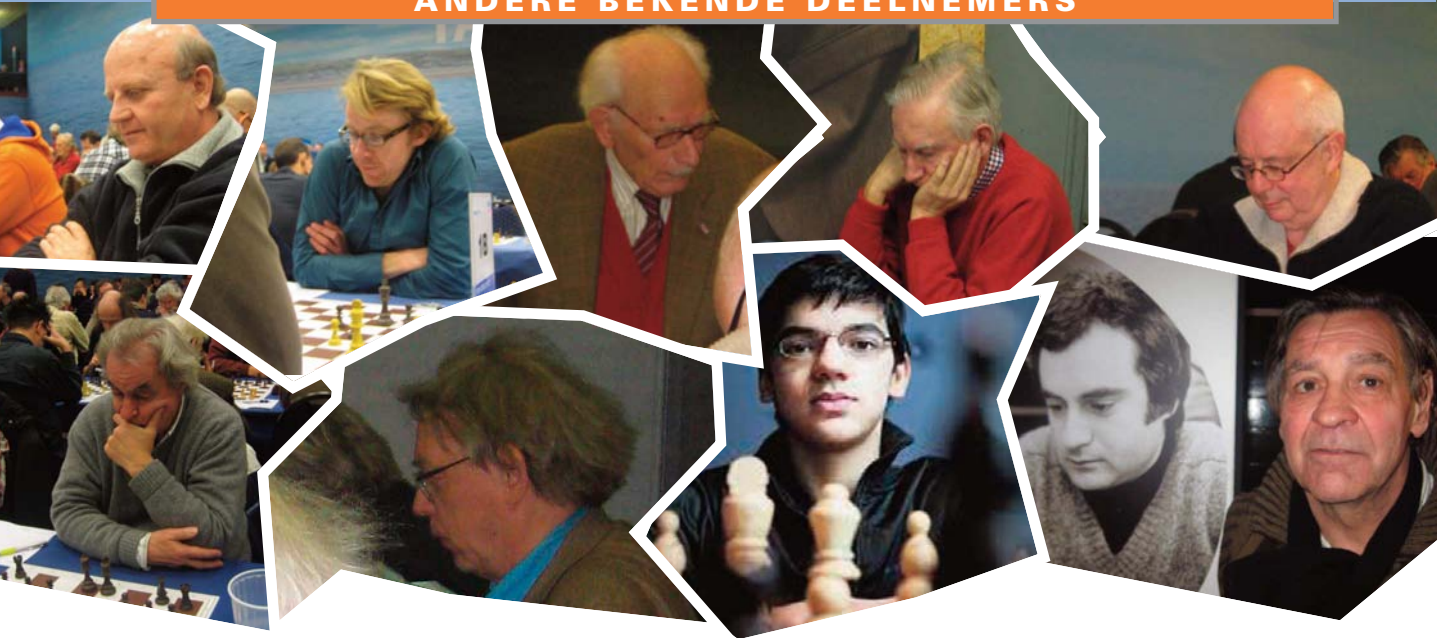


Diagram 2

staat gepend, waardoor e4 en g4 allebei aangevallen staan. 27.Tc6 Da7 28.Dc1 Lxg4 29.Lxg4 Pxg4 30.Tc3 Pg6 Wit staat onder grote druk. Vrijwel alle zwarte stukken bemoeien zich nu met de koningsaanval. De witspeler knakte. 31.Tc8? [De enige zet om nog tegenstand te bieden was 31.Th3.] 31...Ph4



Diagram 3



De inleiding voor een prachtige combinatie, inclusief dame-offer **32.Txa8 Pxf2!! 33.Txf8+** [Na **33.Txa7 Tgx2#** staat wit mat!] **33...Kh7!** [33...Kxf8 34.Dc8+ leidt tot remise door eeuwig schaak.] **34.Txf2 Tgx2+ 35.Kh1 Dxf2** Er staat een geforceerd mat in maximaal 7 zetten op het bord. De witspeler laat mij sportief matzetten. **36.Tf7+ Kg6 37.Lxf4 Th2+ 38.Lxh2 Dg2# 0-1**

Een ronde later was het wederom raak. Thuisspeler Arjan Wijnberg schaakt bij de Wijkertoren en speelt dus vaker in de Moriaan.

Enrico Vroombout (2110) – A. Wijnberg (2087)
Tata steel Wijk aan Zee (3)
1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pd2 dxe4 4.Pxe4 Lf5 5.Pg3 Lg6 6.h4



Diagram 4

h6 7.Pf3 Pd7 8.h5 Lh7 9.Ld3 Lxd3 10.Dxd3 e6 11.Ld2 Pgf6 12.0-0-0 Le7 Arjan Wijnberg speelt altijd Caro-Kann. In mijn voorbereiding had ik 's ochtends een mooi aanvalssysteem bestudeerd. **13.De2 Db6 14.The1 0-0 15.Pe5 c5**

Zie diagram 4

Vanaf hier begint het heel leuk te worden. **16.Pf5! exf5** [Op **16...Ld8** had ik het winnende paardoffer **17.Pxh6+ gxh6 18.Lxh6+-** klaarliggen. Wellicht is **16...Tfe8 17.Pxe7+ Txe7** de beste voortzetting voor zwart.] **17.Pxd7 Pxd7 18.Dxe7** Wit staat heel goed. Na zwarts volgende zet is het zelfs geforceerd uit, zo zou gaandeweg de partij blijken. **18...Dc6?! 19.d5 Da4 20.Lc3 Tfd8**



Diagram 5

Een mooie opgave: hoe wint wit geforceerd? **21.g4!** [Aan deze zet ging veel denkwerk vooraf. Aanvankelijk had ik andere zetten als kandidaatzet geselecteerd. Om te beginnen het spectaculaire **21.Te6** Deze toren mag nu niet geslagen worden en dreigt naar g6 te gaan met vernietiging van de zwarte stelling. Helaas werkte deze spektakelzet niet, vanwege **21...Pf8 22.Tg6 Pvg6 23.hxg6 Tf8** en zwart verdedigt succesvol. Toen kwam ik op het idee om een toren op g3 te zetten. Mij leek het logisch om te beginnen met **21.Td3** Maar na **21...Df4+ 22.Kb1 Dxf2 23.Tf3 Dvg2 24.Tff1 Dg5** zag ik geen goede voortzetting meer voor de witte aanval. Vervolgens overwoog ik andere zetten, zoals **21.Kb1** en **21.b3**. Ontevreden over die zetten dook ik nog eenmaal in de stelling en kwam ik op het idee voor de prachtige tekstzet.] **21...Te8** [De pion mag niet geslagen worden. Na **21...Dvg4 22.Tg1** staat wit gewonnen. En na **21...fxg4 22.Te4 Db5 23.Tvg4** is dat ook het geval.] **22.Dxe8+ Txe8 23.Txe8+ Kh7 24.Te7 Df4+ 25.Td2 Pb6 26.Txf7 Pxd5** [Ook **26...Pc4 27.Tvg7+ Kh8 28.Tg6+ Kh7**



Diagram 6

29.gxf5+- Pxd2 30.Tg7+ Kh8
31.Tg4+ wint.] 27.Txf5 1-0

Het liep dus lekker tegen deze sterke tegenstanders. Goede partijen, spectaculaire zetten en een hoge score: na 3 ronden had ik 2½ uit 3. Mijn meest spectaculaire partij speelde ik in de vierde ronde. Zwart tegen de eerbiedwaardige Tom de Ruiter uit Bussum.

Tom de Ruiter (2157) – Enrico Vroombout (2110)
Tata steel Wijk aan Zee (4)
1.e4 c5 2.f4 g6 3.Pf3 Lg7
4.Pc3 Pc6 5.Lb5 Pd4 6.Le2
d6 7.d3 e6 8.0-0 Pe7 9.Le3
d5 10.Lf2 0-0 11.e5 Pec6
12.Pxd4 Pxd4 13.Dd2 Ld7
14.Tae1 Tc8 15.Pd1 Pxe2+
16.Txe2 d4 17.b3 b5

Zie diagram 6

Tot dusverre vond ik dat de partij soepel verliep. Zwart heeft een mooie witveldige looper die dood en verderf moet gaan zaaien op de diagonaal a8-h1. Maar het witte tegenplan was me helemaal ontgaan. 18.De1 Lc6 19.Lh4 Db6 20.Lf6 Oeps, hoe gevaarlijk is dit eigenlijk allemaal? 20...Tfe8 21.Dh4 c4 22.Pf2 cxd3 23.cxd3 Lf8 24.Lg5 h5 25.Lf6 Dc5? De voorafgaande zetten waren niet helemaal vlekkeloos. Maar nergens is wit in de buurt van een winnende aanval geweest. Maar



Diagram 7

de tekstzet is een fatale fout. 26.Ph3? [Maar dit is ook fout. Wit had kunnen winnen met 26.g4 Lf3 27.gxh5 Lxh5 28.Pe4+-] 26...Le7 27.Dg3 Lxf6 28.exf6 Df5 29.Dh4 La8 30.Te5

Zie diagram 7

Wit lijkt te gaan winnen. Maar zwart lanceert nu een vlijmscherpe tegenaanval. 30...Tc2!! 31.Pf2 Dg4! [De enige zet. Na 31...Dxd3 is 32.f5+ winnend voor wit.] 32.Dxg4 hxg4 33.Txb5 Tec8?! 34.Ta5 Td2? 35.Txa7 Ld5 36.Ta4 Tcc2 37.Txd4 Txa2 38.Tb4 Txd3! 39.Ta4 Te2 40.Tb4? [Wit mist de directe dreiging van zwart. Hij had 40.g3 Txb3+= moeten spelen. Wellicht wint zwart dan alsnog, maar er moet nog strijd geleverd worden.] 40...g3-+ 0-1

Waren het dan alleen maar spectaculaire partijen? Nee. Eén van de partijen die me misschien wel het meest bij zal blijven, is de volgende ultrarustige partij uit de zevende ronde. Door die partij kwam ik op 6 punten. Tegenstander Jan van den Bergh speelde de Aljechin-verdediging en hoopt door stukkenruil een snelle remise te krijgen. Hij kwam van een koude kermis thuis. De partij speelt trouwens lekker makkelijk na. Er zijn geen varianten, geen complicaties, alleen maar lange termijn-



Diagram 8

plannen. Heerlijk.

Enrico Vroombout (2110) – J. vd Bergh (2060)

Tata steel Wijk aan Zee (7)
1.e4 Pf6 2.e5 Pd5 3.d4 d6
4.Pf3 dxe5 5.Pxe5 c6 6.Lc4
Pd7 7.Pf3 P7f6 8.0-0 Lg4
9.Le2 e6 10.c4 Pb6 11.b3 Le7
12.Lb2 0-0 13.Pbd2 Dc7
Er is een ultrarustige stelling ontstaan. Wit heeft een prettig ruimtevoordeeltje. Vanaf dit moment gaat zwart in sneltreinvaart allerlei stukken ruilen. Maar elke keer verbetert hij daarmee de witte stelling! 14.Pe5 Lxe2 15.Dxe2 Tad8 16.Tad1 Pbd7 17.Pdf3 Pxe5 18.dxe5 Txd1 19.Txd1 Pd7 20.Lc3 Td8 21.b4 Pf8 22.c5 a5 23.a3 axb4 24.axb4 Txd1+ 25.Dxd1 Dd8 26.Dxd8 Lxd8

Zie diagram 8

Is de stelling in evenwicht? Ik vond van niet. Wit heeft groot ruimtevoordeel. En als we de zwarte b-pion en de witte c-pion wegdenken (bijvoorbeeld na b7-b6, c5xb6) is een wit paard op a5 ijzersterk. 27.Pd2 Pg6 28.Pc4 Pf4 29.Ld2 Pd5 Dan de koning activeren 30.Kf1 Kf8 31.Ke2 Lc7 32.Kd3 Ke7 En nu ruimte pakken op de koningsvleugel. 33.f4 h5 34.g3 g6 35.h3 Kd7 36.Ke4 Ke7 37.Kf3 Kd7 38.Ke4 Ke7 39.Kf3 Kd7



Diagram 9

Zwart heeft het op de koningsvleugel helemaal fout gedaan.

Hij had waarschijnlijk ergens f7-f6 moeten spelen. Nu is er een mooie route voor de witte koning ontstaan naar de achterste pion van de zwarte pionnenstructuur: pion f7!
40.g4 hxg4+ 41.Kxg4! b6 42.Kg5 bxc5 43.bxc5 Ld8+ 44.Kh6 Ke8 45.Kg7 Lh4 [De leukste voortzetting is natuurlijk 45...Le7 46.Pd6+ Lxd6 47.exd6 waarna zwart in zetdwang verkeert!] **46.Pd6+ Ke7 47.Pxf7 Lg3 48.Ph8 Lxf4 49.Pxg6+** Het is erg leuk om

iemand zo'n eindspelletje af te nemen. **1-0**

In de laatste ronde volstond remise om ongedeeld winnaar te worden. Die remise kwam er. Mijn tegenstander bood het op zet 16 aan. Daarmee ben ik opnieuw, evenals twee jaar geleden, gepromoveerd naar Groep 1. Hopelijk wordt het volgende jaar net zo'n succesvol toernooi als dit jaar.

Inhaalrace

door Hugo van Hengel

Meedoen is 1, winnen is 2. Mijn deelname aan de tienkamp in Wijk aan Zee kende duidelijk twee gezichten. In het begin van het toernooi had ik zo'n gevoel van, kom ik ga eens lekker een potje schaken, ik win eens wat, ik verlies eens wat, ik klets wat met vrienden en bekenden, ik kijk eens bij de grootmeesters, ik neem eens een kommetje erwtensoep en zo vermaak ik me uitstekend. In ieder geval had ik totaal geen competitieve instelling. Mijn score met 1,5 uit 3 was matig, mede door een afgrijselijke blunder door totale onoplettendheid. Vervolgens scoorde ik twee plusremises, maar wat koop je voor die plus, als het uiteindelijk toch remise wordt? Maar in de tussentijd had ik al wel het spel van mijn tegenstanders bekeken en ik was niet erg onder de indruk. Ik vond dat ik ze stuk voor stuk wel allemaal kon hebben. En juist dit was de prikkel die ik nodig had. Ik startte de inhaalrace op de koploper en tot mijn genoegen zag ik dat deze zo hier en daar wel punten liet

liggen. Uiteindelijk gingen we met een gelijk puntenaantal de laatste ronde in, waarin ik opnieuw mijn partij wist te winnen en mijn concurrent in remise moest berusten. Zo behaalde ik met 6,5 uit 9 zelfs nog de ongedeelde eerste plaats. Nu mag ik het volgende jaar in de eerste klasse gaan proberen. De partij die ik hier wil laten zien is tegen Arend van Oosten, ook wel bekend als voormalig Nederlands Kampioen Shogi (Japans schaak). Shogi heeft op zich wel wat weg van het ons bekende schaakspel in de zin dat ook hier de koning met stukken moet worden matgezet. De loop der stukken is echter heel anders en verder wordt er op een 9x9-bord gespeeld. Maar een bijzonder element bij Shogi is dat geslagen stukken mogen worden ingezet, net zoals bij doorgeefschak. En dat inzetten met stukken mag ook nog eens met schaak, en dus ook met mat! Juist dit aspect maakt Shogi tot een heel tactisch spel. Voor deze (schaak-)partij wist ik dus dat mijn tegenstander bepaald



niet vies was van een heel tactisch gevecht!

Arend van Oosten (2177) – Hugo van Hengel (2180)
Tata Steel Chess Tournament Wijk aan Zee (7)

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Pf3 g5
 Beide spelers gaan voor de winst. Het koningsgambiet is bepaald niet voor watjes, en met 3. ... g5 kiest zwart voor de scherpste bestrijdingswijze.
4.h4 g4 5.Pe5 d6 6.Pxg4 Pf6 7.Pxf6+ Dxf6 8.Pc3 [8.d4 Pc6 9.c3 Tg8 10.Pd2 Ld7 11.Pf3 0-0-0 Van Oosten - Van Hengel, Wijk aan Zee]
8...Pc6 9.Pd5 Dg6! De zwarte dame staat hier uitstekend, zowel e4 als g3 worden onder schot gehouden. **10.Df3** [10.Pxc7+?? Kd8 11.Pxa8 Dg3+ 12.Ke2 Pd4#] **10...Pd4 11.Dd3**

Zie diagram 1

In *New in Chess Yearbook 67* (2003) is een heel artikel aan



Diagram 1

deze variant gewijd. Auteur Michael Agermose Jensen geeft aan dat zwart hier remise kan maken door middel van 11. ... Pe6 12.Df3 Pd4 met zetherhaling. Maar wie wil er nu na 12 zetten remise? Ik denk dat ik een goede variant heb gevonden. **11...Pxc2+!** **12.Kd1** [12.Dxc2 Dg3+ 13.Kd1 Lg4+ 14.Le2 Lxe2+ 15.Kxe2 Dxc2+ 16.Kd3 Df3+! 17.Kc4 c6! 18.Pc7+ Kd7-+ 19.Pxa8 d5+] **12...Pxa1 13.Pxc7+ Kd8 14.Pxa8**



Diagram 2

Over deze stelling heb ik lange tijd nagedacht. Ik zat natuurlijk nog met de wilde aanvalsstelling na de variant met 12.Dxc2 in m'n hoofd. Maar in deze stelling is het maar de vraag wie er aanval heeft. De situatie is natuurlijk vrij onoverzichtelijk, maar wit dreigt toch wel snel gevaarlijk te worden. Als wit de tijd krijgt voor Dc3 of Dc4 dan is het binnenvallen van de dame op

c7 niet meer te verhinderen. Toen ik hier zo over zat na te denken, kwam ik op de gedachte van 14. ... Dg3. Na dameruil is het de vraag welk paard uit de hoek bevrijd kan worden. Mijn inschatting was dat ik met zwartredelijke kansen had om het paard van a1 te bevrijden, de lopers kunnen immers naar g7 en e6 en dat biedt goede kansen op bevrijding van het paard. Voor wit is dit echter veel moeilijker. De zwarte koning loopt naar a8 en haalt het paard op. Maar goed, ik heb natuurlijk niet de tijd om beide plannen uit te voeren, maar dat ga ik hier wel proberen. **14...Dg3 15.Dxc3 fxc3 16.Le2 Le6 17.d4** [17.b3 Lg7 18.La3 Kc8 19.Kc1 Kb8 20.Kb1] **17...Lxa2 18.Lg5+ Kc8 19.Th3!** Ik vond dit wel een sneaky zetje. Wit dreigt via Txc3-a3 alsnog het paard van a1 op te halen. **19...Lg7 20.Txc3**



Diagram 3

20...Lb3+ [20...Lxd4 21.Ta3 Lb3+ 22.Kc1 Kb8 23.Kb1 Lc5 24.Txa1 Te8! Deze laatste zet had ik gemist. Ik had 24. ... Kxa8 gepland. Het eindspel met een pion meer is natuurlijk goed voor zwart, maar mijn inschatting was dat wit nog behoorlijke remisekansen had. Ik was op zoek naar meer!] **21.Kc1 Lxd4 22.Kb1 Lc2+?! 23.Kxa1 Lxe4 24.Le3 Le5 25.Tg4 f5 26.Txe4 fxe4 27.Lxa7**



Diagram 4

Het is wel gek om de huidige stelling te zien in het licht van mijn commentaar bij zet 14. Mijn inschatting was dat het zwarte paard op a1 wel bevrijd kon worden en dat het paard op a8 ten dode was opgeschreven. Zie dan nu de stelling. Het witte paard is al bijna los en het paard van a1 is van het bord. Maar in de tussentijd is ook wel het een en ander gebeurd. Wit heeft de kwaliteit gegeven en ik heb nu twee verbonden vrijpionnen in het centrum. Maar toch is het paard van a8 nog niet volledig losgekomen: **27...b5!** Dit dreigt niet alleen Kc8-b7 met stukwinst, maar als het paard naar b6 gaat, dan heb ik altijd nog de velden a4 en c4 onder controle, waardoor het paard nog steeds gevangen blijft. **28.Le3 Kb7 29.Pb6 Kc6 30.Lg4 Td8 31.Lf5?** [31.Pc8! d5 32.Pe7+ Kc7 33.Ld2 Ta8+ 34.Kb1 d4 35.Lf5 e3 36.Lb4] **31...d5** De zwarte pionnen gaan lopen en wit is verloren. **32.Lxh7?** Opnieuw kan wit nog vechten met 32.Pc8. Na de tekstzet is het uit. [32.Pc8 Tf8 33.Pa7+ Kb7 34.g4 d4 35.Lxd4 Lxd4 36.Pxb5] **32...Th8 33.Lf5 Txb4 34.Pd7 Lg7 35.Kb1 d4 36.Lf2??** Een blunder tot besluit. **36...Tf4 37.Pb8+ Kd5 38.Lxd4 Lxd4 0-1**

De interne jeugdcompetitie

door Jan van der Pouw

De wedstrijdleider van de jeugdcompetitie vertelt! In zijn eigen woorden: "Dit is zo'n beetje de opzet van de interne jeugdcompetitie in een notendop. We zijn er een heel jaar zoet mee ik hoop dat iedereen het leuk vindt en blijft komen. En neem vooral ook je vriendjes en vriendinnetjes die schaken leuk vinden mee!"



Jan en Robert-Jan in actie

De competitie begint

Stapsgewijs komen de jeugdleden op dinsdagavond vanaf zo'n half zeven binnen druppelen. Sommigen komen al eerder. Voordat de lessen beginnen kunnen de spelers alvast een beetje inspelen en kan ik zien wie er wel en niet zijn, om zo een definitieve indeling voor de wedstrijden te maken. (Ik maak eerst een voorlopige indeling, om uiteindelijk te kunnen bepalen wie tegen wie moet en met welke kleur). Na de lessen begint de jeugdcompetitie. Dan kunnen de spelers het geleerde in de praktijk brengen, wat meestal wel lukt maar niet altijd. Een speler met een grote materiële en positionele voor-sprong wil nog wel eens in de patval van zijn of haar tegenstander trappen!

Iedereen een prijs

Hoe gaat de interne competitie eigenlijk in zijn werk? De eerste partijen zijn serieus voor het jeugdkampioenschap en de bedenktijd is 15 minuten p.p.p.p. (per persoon per

partij). De stand en indeling gaat volgens een vereenvoudigd keizersysteem; de sterkere spelers spelen vaker tegen elkaar en de beginnende ook. De uitslagen en de ranglijst staan op de website. Aan het einde van het seizoen is de eindstand bepalend voor de puntenprijzen. (Prijzen voor de nummers één, twee en drie). De eindstand is tevens bepalend voor de indeling van play-offs. Er worden groepjes van vier spelers gevormd, de A-groep, B-groep, etc. Per groep kunnen de spelers een prijs winnen; een beker of medaille. Per groep een eerste prijs, tweede prijs, derde en vierde prijs. Iedereen krijgt dus een prijs! De nummer één van de A-groep is de clubkampioen van de jeugd en wint de grote wis-selbeker en zijn of haar naam wordt op het plaatje gegraveerd.

De laddercompetitie

Nadat de spelers hun eerste partij hebben gespeeld voor de kampioenscompetitie en als er nog voldoende tijd over is, kunnen de spelers partijtjes

voor de laddercompetitie, kortweg *de ladder* genoemd, spelen. De tegenstanders zijn over het algemeen vrij willekeurig; iedereen kan tegen iedereen spelen. De winnaar krijgt 2 punten, bij remise krijgt ieder één punt. Ook dit levert weer een ranglijst op. Aan het einde van het seizoen na de play-offs, wordt aan de hand van de ladderranglijst de loting voor de beker, een afvaltoernooi, bepaald. De nummers 1 t/m 8 zijn geplaatst, de rest wordt ingeloot. De twee spelers die over blijven spelen de bekerfinale.

De prijsuitreiking

Als de prijzen zijn verdeeld moeten ze natuurlijk nog worden uitgereikt. Dit feestelijk gebeuren vindt plaats op de één na laatste speeldag voor de grote vakantie en de prijzen zullen worden uitgereikt door clubprominenten, namelijk de voorzitter, Hugo dus, erelid Frans Oranje en de beide turnuswinnaars van de seniorencompetitie. De laatste dag is er funschaken of handi-

Iedereen een prijs!



capschaken, dit is schaken met extra regels.

■ Funschaak

In de vakanties is er geen competitie want dan zijn er vaak veel spelers niet. Dan wordt er weer 'gefunschaakt' zoals doorgeefschaak, weggeefschaak of Fischer-random of iets dergelijke.

lijks. Er zijn dan wel ladderpunten te winnen. Eén keer in het jaar spelen de leraren simultaan tegen de leerlingen. Ook hier kunnen de leerlingen weer ladderpunten winnen.

■ Tot dinsdag!

Dit is zo'n beetje de opzet van de interne jeugdcompetitie in

een notendop. We zijn er een heel jaar zoet mee ik hoop dat iedereen het leuk vindt en blijft komen. En neem vooral ook je vriendjes en vriendinnetjes die schaken leuk vinden mee!

Tot dinsdag, Tjerk en Jan.

Het grote Simon-interview

door Eric Coppoolse

Dit is het grote interview met Simon Vuursteen. Het interview is per telefoon, want belangrijke mensen worden per telefoon geïnterviewd.

Hoi Simon! Ben je al eens geïnterviewd?

Nee, dit is de eerste keer!

Dan beginnen we bij het begin. Stel je eens voor?

Oké! Ik ben Simon Vuursteen, dat is mijn hele naam, ik heb geen doopnamen. Ik ben geboren in Amsterdam, op 3 april 2002. Dus ik ben nu 8 jaar. Verder ben ik 1 meter 33. Mijn vader is groter, hij is 1 meter 89, maar ik ben weer veel groter dan de kleinste man van de wereld. Die is maar 48 cm!

“Ik ben veel groter dan de kleinste man van de wereld!”

Je bent al meer dan 2 jaar lid bij de schaakclub. Hoe ben je begonnen met schaken?

Ik begon af en toe tegen mijn vader. Drie jaar geleden won ik al van hem! Daarna heb ik op school geschaakt en nu dus bij de schaakclub. Ik vind

schaken heel leuk, behalve als ik verlies!

Ja, winnen is veel leuker dan verliezen. Heb je al veel gewonnen met schaken?

Met mijn schaakteam zijn we net kampioen van Amsterdam geworden, dat is mijn grootste succes tot nu toe. Nu gaan we naar het NK voor de E'tjes (tot 9 jaar). Ik denk niet dat we gaan winnen, maar ik hoop het wel!

Op het NK voor de jeugd hebben veel beroemde schakers gespeeld. Heb je ook een groot voorbeeld in het schaken?

Een groot voorbeeld, wat is dat?

kampioen van Amsterdam!

Iemand die heel goed is, en dat je zelf ook wel zo goed zou willen worden.

Met schaken heb ik geen voorbeeld, maar met hockey wel. Ik vind Taeke Taekema heel goed, hij kan superharde strafcorners nemen! Hij is de aanvoerder van Heren 1 bij de

“Bij schaken ben je een soort bestuurder van de stukken”

hockeyclub. Ik kan zelf al best hard pushen, maar nog lang niet zo hard als hij! Hockey is heel spannend, je gebruikt daar alles bij. Bij schaken ben je meer een soort bestuurder van de stukken, bij hockey sta je zelf in het veld.

Dus je doet ook aan hockey. Heb je nog andere hobbies?

Zwemmen! Volgende week donderdag *(opmerking Eric: dat is ondertussen al gebeurd)* moet ik afzwemmen voor mijn C-diploma. Dat was eerst op de 1e dag van de kerstvakantie, maar toen had ik last van mijn oor. Er zaten gaten in mijn trommelvlies door een oorontsteking. Daar ben ik aan geopereerd. Ze hebben de gaten dicht gemaakt met spierweefsel van achter in mijn oor. *(Opmerking Eric: ik hoop dat dit een beetje klopt Simon, het was nogal een ingewikkeld verhaal).* Daarna mocht ik een tijdje niet zwemmen, maar nu mag het dus weer!

Over oren gesproken: hou je ook van muziek?

Ja! Ik speel zelf geen instrument, maar ik luister wel veel muziek. Michael Jackson vind ik heel goed, ik heb 3 films van hem, een dubbel-CD en 1 CD van de Jackson 5. Daar speelde Michael in toen hij jong was.

Michael had een heleboel broers en zusjes. Heb jij dat ook?

Niet zo veel, ik heb een zusje van 6 jaar.

Ah, een zusje. Dan heb je vast wel eens ruzie?

Ja, ik heb wel eens ruzie met mijn zusje. Niet elke dag, maar soms ook wel 4 keer per dag! Hoe we ruzie krijgen weet ik niet precies. Dan vraag ik iets, en dan wil ze dat niet. Dan vraag ik waarom en dan hebben we ruzie.

Heb je ook wel eens ruzie op school?

Ik zou Robert, een jongetje uit mijn klas, wel een stomp willen geven. Hij praat altijd alleen maar over voetbal, dat is heel irritant. Toen heb ik een weddenschap met hem afgesloten dat hij een week niet over voetbal mocht praten. Elke keer als hij het wel deed kreeg ik 3 euro van hem. Hij praatte 3 keer over voetbal, dus ik krijg 9 nu euro van hem! Maar hij wil het niet geven, en hij praat nog steeds over voetbal.



Vind je dat leuk, school?

Soms wel, soms niet. Rekenen en buiten spelen vind ik het leukst. Ik vind het niet leuk als de meester boos op me wordt. En soms gaan we bij overblijven heel lang lezen, dat is saai. Ik vind lezen best leuk, maar ik lees het liefst de Donald Duck!

Weet je al wat je wil worden na je school?

Professionele hockeyspeler! En anders archeoloog. Fossielen zoeken, of voorspellen wanneer vulkanen uitbarsten.

Het interview is bijna afgelopen! Wie moet er de volgende keer geïnterviewd worden?

Kilian, want hij zit in mijn schaakteam. Het lijkt me leuk dat mijn hele schaakteam wordt geïnterviewd, ook Philip en Casper.

Ok, dat was het. Bedankt voor dit interview!
Geen dank!

Greco

fragment uit het
boek van Siep Postma

De grote meesters uit de oude tijden hadden een voor ons akelige gewoonte: ze schreven hun partijen nooit op. Die onthielden ze zó wel. Een uitzondering was de Italiaan Gioachino Greco, die omstreeks 1600 in Calabrië werd geboren.



■ Avontuurlijk leven

Hij was beroepsspeler en reisde heel West-Europa af. In 1621 verdiende hij 5.000 kronen door de drie sterkste spelers van Frankrijk te verslaan: Arnault la Carabin, Chaumont de la Salle en de Hertog van Nemours. Minder gelukkig was hij in 1622 in Engeland, waar hij door struikrovers werd overvallen. Deze vakbroeders van Dick Turpin gingen er met zijn gehele vermogen vandoor. In 1624 keerde Greco naar Frankrijk terug en ging vervolgens naar Spanje, waar hij verbleef aan het hof van Philips IV te Madrid. In 1634 ondernam Greco een reis naar West-Indië. Hij stief op de Antillen.

■ Schaakpartijen

Een avontuurlijk leven dus. Haast net zo avontuurlijk als zijn schaakpartijen. Dat weten we, want Greco hield wél z'n boekhouding bij. Hij rangschikte alles op opening en in



The Royall Game of Chesse-play van Greco, 1656

de jaren 1619/1620 had hij een heel schrift klaar. Jammer genoeg staat nergens bij tegen wie, waar en wanneer gespeeld werd. We weten dus eigenlijk niet eens wat partij is en wat analyse is. Greco verkocht soms openingsnieuwtsjes aan rijke schaakliefhebbers. Met deze losbladige schaakberichten was hij zijn tijd vèr vooruit. Pas veel later verscheen Greco's werk in druk. [...] In 1784 verzorgde Moses Hirschel een Duitse uitgave [...].

Hoe speelde Greco toen hij nog jong was? Wie de moeite heeft genomen het voorgaande serieus te lezen weet dat hierover niets met zekerheid kan worden beweerd. Ik heb maar domweg de eerste partij uit het boek van Hirschel gepakt.

Greco - onbekend

1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bc4 Bc5 4.c3 Nf6 5.d4 exd4 Niet **5...Lb6 6.dxe5 Pxe4?** **7.Dd5!** en wit wint. **6.cxd4** Op **6.e5** volgt de tegenstoot **6...d5!**, waarmee zwart gemakkelijk spel krijgt. **6...Bb4+** **7.Nc3** De beroemd geworden paardzet van Greco. Na **7.Ld2 Lxd2+** **8.Pbx2 d5!** ontstaat een rustiger spel, met ongeveer gelijke kansen. **7...Nxe4 8.O-O Nxc3 9.bxc3 Bxc3?!** De beste verdediging is **9...d5!** **10.Qb3 Bxa1** "Het hapt zo heerlijk weg",

denkt zwart, maar het is niet goed. Pas ruim twee eeuwen na Greco ontdekte Dr. Bernstein de beste verdediging voor zwart: **10...d5! 11.Bxf7+ Kf8 12.Bg5 Ne7 13.Ne5** Ruim baan voor de dame! **13...Bxd4** [zie diagram 1].



Diagram 1

De schuldige slokop baant zich schrokkend een terugweg, maar het is te laat. **14.Bg6!** Dreigt mat op f7. **14...d5 15.Qf3+ Bf5 16.Bxf5 Bxe5 17.Be6+ Bf6 18.Bxf6 gxf6 19.Qxf6+ Ke8 20.Qf7 mat.**

Zo'n partij bedoelen we nu, wanneer we spreken over 'in de stijl van de oude Calabrees' [...], net alsof ze in Calabrië allemaal zo speelden. [...] Dat 'oude' is natuurlijk ook betrekkelijk, want toen Greco deze partij speelde (of de opening analyseerde) was hij nog geen twintig!

Oplossingen studies (pag 12)

■ Studie 1

J. Garvajal 1964

1.Tb3! Lf2+ 2.Ka8! e1D
3.Tb1 Dxb1 pat.

■ Studie 2

T.B. Georgiev 1929

1.Lf6+ Kh7 2.Tg7+ Kh6
3.Tf7 Kg6 [3...Pc6 4.Lxd8
Pxd8 5.Td7 Pe6 6.Td6] **4.Tf8**
Pc6! 5.Lxd8 Kg7! 6.Te8 Kf7
7.Th8 Kg7 Zwart lijkt zich te
kunnen redden door te toren
te blijven aanvallen na 8.Te8
Kf7 etc. maar... **8.Lf6+! Kxf6**
9.Th6+ en wint.

■ Studie 3

E. Pogosjants 1968

1.Ta7 [1...exf6? Lc8] **1...Pd7!**
[1...Kb4 2.exf6 wint.] **2.Txd7**
[2.Txa6+? Kb4 en de laatste
witte pion gaat eraf.] **2...Lc8**
3.e6 fxe6 4.Tc7 La6 5.Ta7
wint.

■ Studie 4

M.S. Liburkin 1928

1.Th8+ Kg7 2.Tg8+ Kh7
3.Lxa2 Txa2+ 4.Kb1 en nu
4...Tb2+ 5.Ka1 Kxg8 pat, of
4...Pc3+ 5.Kc1 Kxg8 (of
5...Ta1+ 6.Kb2 Tb1+ 7.Ka3
Kxg8) pat.

Oplossingen problemen

(pag 15)

■ Probleem 1

T.R. Dawson, 1920

1.b8(P) Kxe8 2.Dg8

Wit is genoodzaakt het mat-
beeld dat klaarligt als zwart
aan zet zou zijn (1...Kxe8

2.b8(D)), te veranderen. De
componist Dawson vervulde
een vooraanstaande functie als
schaakauteur en -redacteur in
de Britse contreien.

■ Probleem 2

O. Debler, 1928

1.Dh7 K~ 2.e8(D)

Meteen e8(D) levert pat op.
De dame moet zich eerst
koest houden op de 7^{de} rij om
dan samen met de promovendus
voor het mat te zorgen.

■ Probleem 3

A. Akerblom, 1929

1.Tg4 (dreigt Tg8+) Lb7

2.Pc6 en mat op de volgende
zet.

1....Lxc4 2.Txc4 Kb8 3.Tc8

De sleutelzet zorgt er wijselijk
voor dat de andere toren na
Lc8 niet gepend staat.

■ Probleem 4

A.N. Bhattacharji, 1923

1.e4 Ke3 2.Lc3 d5 3.exd5

1...d5 2.Kf4 dxe4 3.Td8

Een probleem met een onge-
bruikelijk soort witte interfe-
rentie waardoor vluchtveld e3
vrijkomt.

■ Probleem 5

J. Breuer, 1948

1.La7 f6 2.Pb6 Ke3 3.Pc4+
Kf3 4.Pd2

Dit is een zogenaamde asym-
metrische Indiër. Het mag
verassend genoemd worden
dat twee witte stukken zich
eerst moeten terugtrekken,
een hergroepering van de
troepen, waarna wel een mat-
net gevonden wordt.

■ Probleem 6

O.T. Blathy, 1886

1.Ld6 (met de dreiging Le5+)

Te8 2.Lc5 Td8 3.Le7 Td6(f8)

4.Lxd6(f8) L~ 5. Le5(g7)

Een variant is **2...Te4 3.La3**
Tb4 4.Lxb4 L~ 5.Lc3

Een beroemde miniatuur
waarin de krachtsverhoudingen
tussen looper en toren even
anders liggen dan normaal.